HAYA NOS RIBA: WWW.AWEMAINTA.COM ▪ 588-0022 ▪ NOTICIA@AWEMAINTA.COM DIASABRA, 7 DECEMBER 2024

AWEMainta
E DIFERENCIA DEN NOTICIA

RESULTADO DI ELECCION 2024

2
GANADO, PERDEDO Y FUTURO DI COALICION

4
MESTER PENALISA COMPANIANAN PA VIOLACION AMBIENTAL Y SOCIAL?

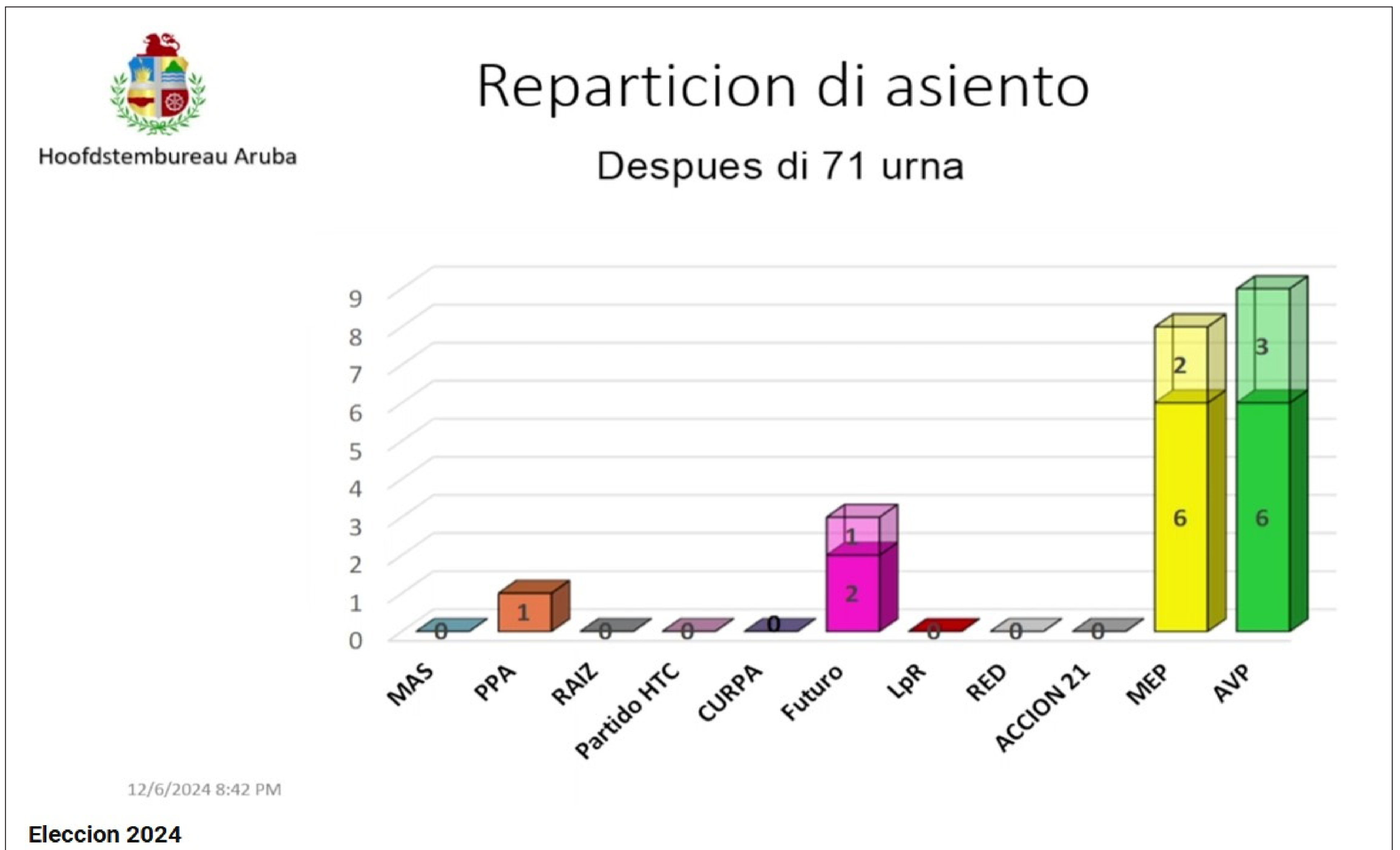
AWEMainta.NL 23
UITSLAG VERKIEZINGEN 2024

12 DAYS OF CHRISTMAS
DECEMBER 15 - 26, 2024
OVER $35,000 IN PRIZES!
THE CASINO AT THE RITZ-CARLTON ARUBA

WHAT VS WHERE?
Stop Searching!
M-Files
Document Management
- System Neutral, Metadata Driven
- Cloud, On-Premises, or Hybrid
- Automated Workflows and Security
- Seamless Integration with: Microsoft Office, Dropbox, GoogleDrive, DocuSign, AdobeSign
Tel. 583-7072 | info@vcc-int.com | www.vcc-int.com
VCC International NV

Resultado di eleccion 2024:

Ganado, perdedo y futuro di coalicion

E eleccion teni ayera na Aruba a manda un señal cla. Ganadonan manera Gerlien Croes y Geoffrey Wever di FUTURO y Otmar Oduber di PPA a sa di fortifica nan posicion, mientras cu e partidonan actual di coalicion a sufri un derota grandi. E resultado aki no solamente ta refleha un disgusto p'e maneho di e gobierno actual, pero tambe p'e falta di accion cu hopi votado a experiencia.

Ganado y perdedonan

E partidonan grandi, tradicionalmente dominante den e panorama politico, a sufri perdidanan significante. Tanto MEP como AVP a mira nan asiento y sosten disminui, un advertencia cla di e pueblo. Di otro banda, partidonan nobo y mas chikito manera FUTURO y PPA a gana tereno, mustrando un necesidad creciente pa cambio y diversidad den e espectro politico. E cambio aki den e preferencia politico ta accentua e frustracion di votadonan cu e status quo y nan buskeda pa alternativa.

Formacion di coalicion: Un dinamica nobo

Cu e resultado den mente, e formacion di coalicion lo bira un reto. Ta probabel cu e reparticion di puesto di minister lo haya un structura mas balansa, manera un reparticion di 4-4 of 4-3, dependiendo di e composicion final di e coalicion. Esaki ta un paso logico, mirando e señal cu e votadonan a manda: un preferencia pa cooperacion y igualdad en bes di un structura di partido dominante. E negociacionnan ta premira di enfoca riba e recuperacion di confiansa y ofrece solucionnan concreto p'e preocupacionnan di e pueblo.

Futuro di e panorama politico

Un aspecto notabel di e eleccionnan aki tabat'e disgusto p'e fragmentacion creciente di e panorama politico. Aunke varios partido a participa den e eleccion, mayoria di nan a sufri perdidanan considerabel. Esaki por wordo interpreta como un yamada di e votadonan pa mas enfoke y menos division den politica. E reto pa tur partido awor ta pa traha hunto na un Aruba mas fuerte y uni.

E resultado di eleccion ta un wake-up call p'e partidonan grandi y un reconocimento di e forsa creciente di e hungadonan nobo. E enfoke awor ta riba formacion di coalicion, unda ekilibrio y cooperacion mester ta central. E mensahe di e votado ta cla: cambio ta necesario y ta n'e politiconan pa enfrenta e reto aki y percura pa un gobierno stabiel y representativo cu ta recobra e confiansa di e pueblo.

Democracia den accion:

Candidatonan a vota rond di isla

AWEMAINTA, den cooperacion cu Noticia Impacto, a capta e spirito di Dia di Eleccion mientras cu candidatonan na tur parti di isla a eherce nan derecho democratico pa vota. E momento impresionante aki ta refleha e energia y dedicacion cu a move e dia importantisimo aki. Adhunto, AWEMainta ta publica un galeria cu potret di candidatonan na nan sitio di votacion, demostrando nan participacion den formacion di futuro di nos isla.

Mester penalisa companianan pa violacion ambiental y social?

DEN e ultimo añanan, e yamada pa responsabilisa corporacionnan pa nan accionnan ambiental y social a bira mas fuerte. Mientras cambio climatico, polucion y desigualdad social ta domina preocupacionnan global, e pregunta ta surgi: ***Mester penalisa companianan pa violacionnan ambiental y social?*** Mientras algun ta argumenta cu penalidadnan ta esencial pa impone comportacion responsabel, otronan ta preocupa pa nan impacto potencial riba negoshinan y economia.

E caso pa penalidadnan

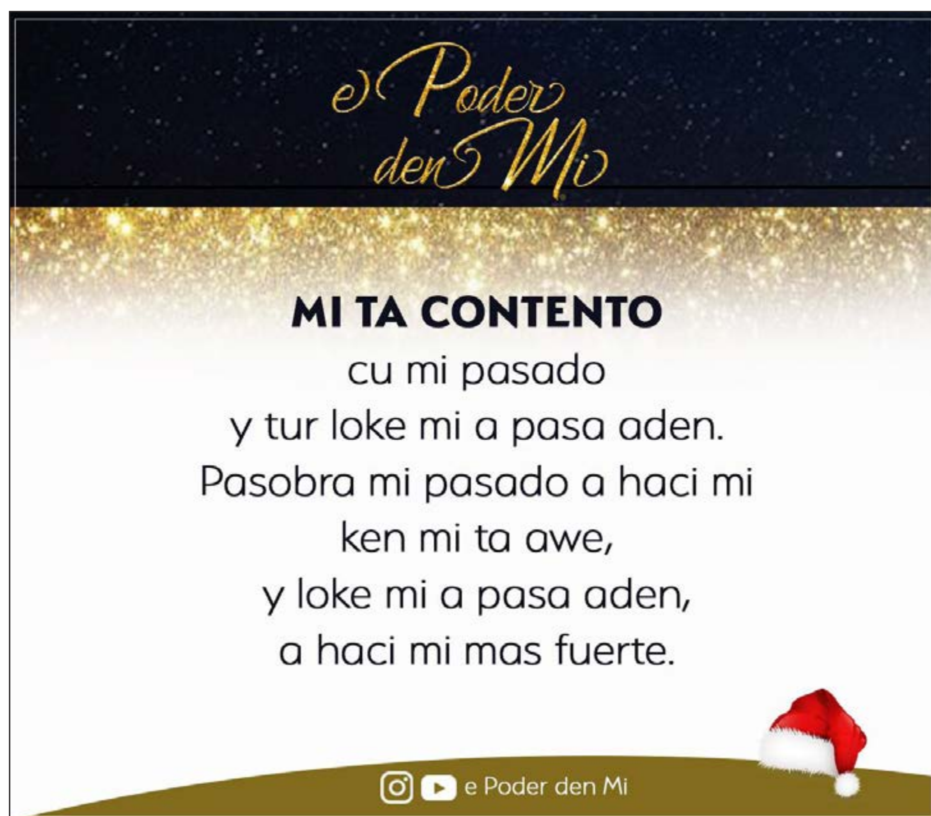
Companianan hopi biaha tin un impacto significante riba medio ambiente y sociedad. For di emision di carbon excesivo te na practicanan laboral inhusto, nan accionnan por tin consecuencianan a largo plaso. Penalidadnan ta actua como un disuasivo, encurashando companianan pa adopta practicanan sostenibel y etico.

Por ehempel, violacionnan ambiental manera dump ilegal of deforestacion excesivo ta contribui na polucion y perdida di biodiversidad. Penalisa e actonan aki no solamente ta responsabilisa companianan pero tambe ta proteha recursonan natural pa futuro generacionnan. Di mesun manera, multanan pa violacion di derechonan laboral, manera condicionnan di trabou insigur of robo di salario, por pusha companianan pa trata nan empleadonan hustamente.

Penalidadnan tambe ta nivela e tereno di competencia pa negoshinan. Companianan cu ta tuma "shortcuts" pa maximalisa ganashi door di ignora regulacionnan ta gana un bentaha inhusto riba esnan cu ta inverti den practicanan sostenibel y etico. Impone penalidadnan ta sigura competencia husto y ta promove un cultura empresarial cu ta balora responsabilidad.

Desafionan pa implementacion

A pesar di e beneficionan, penalisa companianan por ta complica.

Criticonan ta argumenta cu multa y sancionnan por afecta desproporcionadamente negoshinan mas chikito cu no tin e recursonan pa cumpli cu regulacionnan estricto. Corporacionnan mas grandi, cu nan capacidadnan legal y financiero vasto, por haya maneranan pa evita penalidadnan of trata nan como un costo di haci negoshi.

Tambe tin e riesgo cu penalidadnan por conduci na consecuencianan no intencional, manera despido of aumento di prijs, cu por afecta negativamente trahado y consumidornan. Ta crucial pa haya un balansa entre responsabilisa companianan y evita daño na stakeholders.

Solucionnan y enfoke alternativo

Pa sigura cu penalidadnan ta efectivo, gobierno y entidadnan regulador mester implementa standard cla, consistente y ehecutabel. Transparencia ta esencial pa companianan compronde kico ta wordo spera di nan.

Ademas, penalidadnan mester wordo combina cu incentivonan pa comportacion positivo. Por ehempel, exoneracion di impuesto of subsidio pa companianan cu ta adopta tecnologia berde of inverti den desaroyo comunitario por impulsa cambio sistemico.

Conscientisacion publico tambe ta hunga un rol clave. Consumidornan por responsabilisa companianan door di scoge pa apoya negoshinan cu ta priorisa sostenibilidad y practicanan etico.

Penalisa companianan pa violacionnan ambiental y social no ta solamente tocante castigo—ta tocante impulsa cambio significativo. Mientras implementacion mester ta husto y balansa, e principio di responsabilidad ta no negociabel. Door di priorisa practicanan empresarial responsabel, sociedad por sigura cu corporacionnan ta contribui positivamente n'e medio ambiente y comunidadnan den cual nan ta opera. E enfoke aki no solamente ta salvaguardia e planeta pero tambe ta construi un futuro mas husto pa tur hende.

Neurohacking:

Manipula e celebro pa resultado desea

NEUROHACKING, e practica di uza tecnologia y tecnica pa optimalisa of altera e funcion di e cerebro, ta representa e punta mas avansa di neurociencia y bioingenieria. E campo aki, cu ta creciendo rapidamente, ta encera tur cos for di mehoracion cognitivo te na intervencionnan terapeutico, ofreciendo oportunidadnan sin precedente pa remodela con nos ta pensa, sinti y comporta. Sinembargo, mientras nos ta explora e posibilidadnan aki, neurohacking tambe ta lanta preguntanan etico y filosofico profundo tocante autonomia, identidad y e limitenan di mehoracion humano.

Na su nucleo, neurohacking ta haci uzo di e plasticidad di e cerebro, e habilidad pa reconecta su mes como respuesta na estimulo. Tecnica nan ta inclui interface cerebro-computer (BCI), neurofeedback, stimulacion magnetico transcranial (TMS) y neurofarmacologia avansa. Por ehempel, BCI ta permiti comunicacion directo entre e cerebro y aparatonan externo, permitiendo individuonan cu paralisis pa controla extremidadnan prostetico of computernan a traves di pensamento so. Mientras tanto, neurofeedback ta uza monitorisacion di actividad celebral den tempo real pa entrena individuonan pa regula procesonan cognitivo, manera mehora concentracion of reduci ansiedad. E hermentnan aki no ta solamente terapeutico pero tambe aspiracional, primintiendo mehoracion den memoria, creatividad y productividad.

E aplicacionnan potencial di neurohacking ta vasto y transformativo. Den cuido medico, tecnica nan di neurohacking ta wordo desaroya pa trata condicionnan manera depresion, epilepsia y malesanan neurodegenerativo. Por ehempel, TMS a demostra di alivia sintomanan di depresion resistente na tratamento door di stimula regionnan specifico di e cerebro. Den educacion y trabou, neurohacking ta carga e promesa di optimalisa aprendizahe y tumamento di decision, potencialmente revolucionando productividad. Startups ya caba ta ofreciendo aparatonan neurotecnologico wearable cu ta pretende di mehora concentracion, reduci stress, of hasta induci estadonan meditativo. Mientras algun di e aplicacionnan aki ta keda speculativo, e ritmo rapido di innovacion ta subraya e potencial transformativo di e campo aki.

Sinembargo, e aumento di neurohacking tambe ta presenta retonan etico y social significativo. Si mehoracion cognitivo bira ampliamente disponibel, con nos ta sigura acceso equitativo y kico ta e implicacion pa desigualdad socioeconomico? Ademas, e potencial pa mal uzo ta considerabel, for di vigilancia invasivo di actividad celebral te na manipulacion no autorisa di procesonan di pensamento. E comercialisacion di neurohacking tambe ta lanta preocupacionnan tocante reclamonan exagera y e siguridad a largo plaso di tecnologia emergente. Segun nos comprension di e cerebro ta crece, asina tambe e responsabilidad pa nabega e avancenan aki cu cautela y anticipacion.

Neurohacking ta forsa nos pa confronta preguntanan fundamental tocante kico ta significa di ta humano. Door di altera directamente e funcion di e cerebro, nos ta difumina e liña entre cognicion natural y artificial, desafiando nocionnan tradicional di identidad y autodeterminacion.
Mientras e beneficionan di neurohacking ta innegable, nan mester wordo persigui hunto cu frameworknan etico robusto y discurso publico inclusivo. Den e era aki di posibilidad sin precedente, e escogencianan cu nos ta haci awe lo forma no solamente e futuro di neurociencia pero tambe e esencia di experiencia humano mes.

RED FISH
Quality Seafood Restaurant
HOLIDAY MENU 2024
Opening hours:
11am-10pm
Tue-Sun
APPETIZER
SHRIMP CEVICHE
OYSTER SOUP
FISH CROQUETTES
MAIN COURSE
DEEP FRIED FISH FILET
SHRIMP PASTA ALFREDO
CHICKEN CORDON BLEU
CHICKEN & SHRIMP FRIED RICE
DESSERT
CHOCOLATE CAKE
TRES LECHES
Orange Plaza Mall, Italiestraat 50
For reservations: (297) 2806666
WWW.REDFISHARUBA.COM
Price: AWG 45

Biologia sintetico:

Diseñando e blokinan di construccion di bida

BIOLOGIA sintetico, un campo innovador n'e interseccion di biologia y ingenieria, ta transformando con nos ta compronde y uza sistemanan bibo. Door di diseña y construi partinan, sistema y organismonan biologico nobo, biologia sintetico ta aspira pa resolve algun di e retonan mas urgente di humanidad. For di revoluciona medicina te na crea procesonan industrial sostenibel y atende crisisnan ambiental, e campo aki ta carga un promesa inmenso. Sinembargo, su potencial tambe ta lanta preguntanan etico y social profundo, haciendo di dje un punto focal pa exploracion intelectual.

Medicina revolucionario

Den medicina, biologia sintetico ta pionero den terapia y diagnosisnan nobo. Cientificonan ta diseñando bacteria pa detecta y combati malesanan, manera diseña microbionan cu por ataca y destrui celnan canceroso sin daña tehido saludabel. Circuitonan genetico sintetico ta permitiendo control mas preciso riba comportacion celular, poniendo e fundeshi pa terapia genetico avansa. Ademas, e desaroyo di vacunanan sintetico, manera esnan cu ta uza tecnologia mRNA, a acelera reaccionnan na malesanan emergente, manera demostra durante e pandemia di COVID-19. Door di programa biologia, biologonan sintetico ta creando hermentnan cu por redefini cuido medico, haciendo tratamento mas efectivo, personalisa y accesibel.

Industria sostenibel

Mas aleu di medicina, biologia sintetico ta impulsando innovacion den industria door di ofrece alternativanan sostenibel na fabricacion tradicional. Microorganismo diseña ta wordo uza pa produci biocombustibel, plasticonan biodegradable y hasta carni cultiva den laboratorio, reduciendo dependencia riba combustibel fosil y minimalisando impactonan ambiental.

Por ehempel, gist y bacteria ta wordo modifica pa produci materialnan manera seda di araña, cu por wordo uza den textilnan di alto rendimento. Biologia sintetico tambe ta permiti e creacion di enzima nan diseña a la medida cu ta optimalisa procesonan quimico, haciendo produccion industrial mas eficiente y ecologico. E innovacion aki ta señala un cambio di paradigma den direccion di fabricacion berde y un economia basa riba biologia.

Remediacion ambiental

Remediacion ambiental ta un otro area unda biologia sintetico ta haciendo avancenan significante. Organismonan diseña ta wordo desplega pa limpia deramenan di petroleo, detoxifica metalnan pisa y hasta captura dioxido di carbon atmosferico pa combati cambio climatico. E "mashinnan bibo" aki ta opera cu precision, kibrando contaminantenan na nivelnan molecular. Ademas, biologonan sintetico ta trahando riba proyectonan pa restaura ecosistemanan daña, manera diseña matanan cu ta prospera den suelonan degrada of crea habitat pa especienan den peliger di extincion. Esfuersonan asina ta destaca e potencial di biologia sintetico pa no solamente mitiga impacto humano riba medio ambiente pero tambe activamente repare.

Consideracion etico y social

A pesar di su promesa, biologia sintetico tambe ta presenta retonan etico, di siguridad y regulatorio. Preguntanan tocante e potencial mal uzo di organismonan diseña, consecuencianan ecologico no intencional y accesibilidad na tecnologia ta exigi consideracion cuidadoso. Segun cu biologia sintetico ta move for di laboratorionan pa aplicacionnan den mundo real, ta imperativo pa establece frameworknan robusto cu ta sigura cu su beneficionan ta wordo distribui equitativamente mientras ta minimalisa riesgonan. Discurso intelectual den e campo aki mester balansa innovacion cu cautela, fomentando un cultura di responsabilidad.

Un futuro sostenibel y husto

Biologia sintetico ta representa un di e fronteranan cientifico mas emocionante di nos tempo. Door di haci uzo di e principionan di diseño y ingenieria, e ta desblokeando posibilidad nobo den medicina, industria y restauracion ambiental. Sinembargo, mientras nos ta rescribi e plannan di bida, nos mester acerca e ciencia transformativo aki cu optimismo y vigilancia. E escogencianan cu nos ta haci awe lo forma e rol di biologia sintetico den construi un futuro sostenibel y husto pa generacionnan cu ta bin.

Cultura di cancelacion:

Responsabilidad of censura?

DEN ultimo añanan, e aumento di cultura di cancelacion a provoca debatenan intenso rond mundo, incluyendo na Aruba. Den su nucleo, cultura di cancelacion ta referi n'e yamada publico of boycott di individuo-, compania- of organisacionnan pa accion of declaracionnan considera ofensivo of dañino. Algun ta mir'e como un herment poderoso pa responsabilidad, mientras cu otronan ta adverti cu e por bira un forma di censura cu ta sofoca libertad di expresion. Mester permiti cierto gruponan eherce e poder aki simplemente pasobra nan no ta di acuerdo?

E caso pa responsabilidad

Cultura di cancelacion, na su miho, ta tene individuo y institutonan responsabel pa comportacion dañino. E ta amplifica bosnan cu historicamente a wordo silencia y ta provee un plataforma pa comunidadnan marginalisa atende problemanan sistemico.

Na Aruba, unda balornan comunitario manera respet y inclusion ta profundamente ancra, cultura di cancelacion por wordo mira como un manera pa mantene e principionan aki. Por ehempel, yama companianan of figuranan publico pa practicanan discriminatorio por conduci na cambio significante, manera miho trato di empleado of 'engagement' comunitario mehora.

Door di pone atencion riba comportacion problematico, cultura di cancelacion ta sigura cu individuo y organisacionnan ta enfrenta consecuencianan pa nan accionnan, sea ta a traves di disculpa publico, cambionan di politica of boycott. Den e sentido aki, e por ta un herment pa progreso social y husticia.

E riesgo di censura

Sinembargo, cultura di cancelacion tin su desbentahanan. Ora wordo maluza, e por conduci n'e silenciamento di opinionnan disidente y e erosion di libertad di expresion. Den un sociedad diverso manera Aruba, unda dialogo y perspectivanan diferente ta esencial pa crecemento, cultura di cancelacion por bira un arma peligroso si wordo uza iresponsablemente.

Permiti cierto gruponan pa "cancela" otronan simplemente pasobra nan no ta di acuerdo ta trece e riesgo di crea un ambiente unda miedo di reaccion negativo ta sofoca discusion habri. Esaki por conduci na autocensura, unda individuo y organisacionnan ta evita tuma un posicion riba temanan importante pa miedo di wordo "cancela." Ademas, cultura di cancelacion hopi biaha por falta 'due process'. Opinion publico ta move rapidamente y acusacionnan—tin biaha basa riba desinformacion—por causa daño duradero na reputacionnan prome cu echonan ta completamente conoci. E 'rush' aki pa huicio por perhudica individuonan inocente y dividi comunidadnan.

Haya un balansa

Pa atende e retonan aki, Aruba mester fomenta un cultura di responsabilidad cu ta husto y constructivo, en bes di punitivo. Discusionnan publico mester enfoca riba educacion y dialogo en bes di condena directo. Cancela un hende of algo mester ta un ultimo recurso, no e prome reaccion.

Plataformanan di media social, unda gran parti di cultura di cancelacion ta tuma luga, por hunga un rol door di promove combersacionnan matiza y descurasha acoso online. Similarmente, medionan di comunicacion na Aruba por sigura reportahe balansa pa preveni mal comprendemento y reaccionnan exagera. Educacion ta clave. Siña pensamento critico y alfabetisacion di media den scolnan por yuda hende evalua situacionnan mas cuidadosamente, reduciendo e riesgo di mentalidad di multitud. Lider y influenciadornan tambe mester duna ehempel door di encurasha dialogo habri y critica constructivo.

Cultura di cancelacion ta cana un liña fini entre responsabilidad y censura. Na Aruba, un comunidad construi riba respet mutuo y dialogo, ta esencial pa uza e herment aki sabiamente. En bes di duna poder sin control na cierto gruponan, nos mester promove husticia, encurasha perspectivanan diverso y busca solucionnan cu ta uni en bes di dividi. Progreso berdadero no ta bin di silencia desacuerdo, pero di siña y crece hunto como un comunidad.

SWITCH Y HABRI MAS REGALO
Aplica pa Postpaid Unlimited di 2 aña y ricibi un Samsung A25
Join bo red faborito na www.digicelaruba.com
Digicel
PARTICIPA PA PREMIO SEMANAL

Te cu 31 di december por registra cambio di negoshi pa 2024:

KVK lo ta cera di 24 di december 2024 te cu 2 di januari 2025

CAMARA di Comercio y Industria Aruba (KvK) kier a recorda tur empresario pa tene cuenta cu cumplimento cu e rekisitonan necesario pa por cera e aña 2024 cu tur informacion actualisa y alabes anuncia cu nos lo cera p'algun dia durante fin di aña.

KvK lo ta cera pa dianan di fiesta

KvK ta informa tur su clientenan cu su oficina lo ta cera for di diamars, 24 di december 2024, te cu diahuebs, 2 di januari 2025. KvK lo habri bek riba diabierna, 3 di januari 2025.

Compania cu no ta activo mas

Si tin un compania cu ta registra na KvK pero cu esaki no ta activo mas, ta importante pa pone esaki como inactivo of cancela e negoshi den e Registro comercial mas pronto cu ta posibel. Ley ta stipula cu e persona di e negoshi cu ta autorisa (p.e. doño di e negoshi y/o director) tin e deber di cancela e negoshi na KvK.

A base di e informacion declara door di e persona autorisa, e status di e compania ta wordo cambia den e sistema di KvK. Esaki ta importante ora di haci declaracion di resultadonan di negoshi (cu no ta activo) na Departamento di Impuesto.

Ultimo dia cu por pasa personalmente na KvK pa cancela un negoshi ("opheffing") den 2024 ta dia 23 di december 2024. Sinembargo, MyChamber lo keda accesibel y por haci e cambionan online, incluyendo cancela un negoshi, te cu 31 di december 2024.
Si bo mester di asistencia pa cancela un negoshi, por pasa libremente tur dia entre 8AM y 12PM of entre 1PM y 4PM te cu 23 di december 2024.
Esaki ta conta solamente pa cancela un negoshi. Tur cambio y/of cancelacion di negoshi cu wordo ricibi online via MyChamber, no mas tarda cu 31 di december, lo conta pa 2024.

Doño di negoshi, director y otro miembronan di directiva cu no tin nan informacion of contribucionnan anual na ordo por wordo poni responsabel pa negoshi cu no ta cumpliendo cu ley. Pa por sa mas encuanto datonan den registro y cuentanan habri, por tuma contacto cu KvK na 582-1566 of manda un e-mail respectivamente na registers@arubachamber.com of financial@arubachamber.com.

Actualisacion di datos

Segun stipulacion den ley, tur empresario tin e obligacion pa mantene e datos encuanto e adres, structura y maneho di su negoshi actualisa den e registro di KvK. Por verifica si e datos ta corecto door di consulta e Registro online via e website di KvK (www.arubachamber.com) y si ta necesario por bay den e cuenta (account) di e negoshi via MyChamber y haci e cambio(nan) rekeri pa tin e informacion actual.

Por medio di e informacion di contacto (e-mail adres), KvK ta manda informa e comerciante encuanto evento y actividad pa negoshinan, e.o. workshops, presentacion-, mision-comercial y diferente desaroyonan relevante p'e empresario. Ademas e ta importante pa inversionistanan y/o posibel partner comercial por bin den contacto cu e empresa.
Cu actualisacion di e datos bo ta contribui tambe na un Registro di negoshi cu informacion corecto y asina por haci un miho analisis di e.o. e tendencianan y diversidad economico.

Pago no mas laat cu 23 di december 2024

KvK kier recorda tur compania riba e obligacion pa tin e pagonan di e contribucion anual al dia. Tur pago cu wordo ricibi te cu dia 23 di december 2024 lo wordo procesa ainda den 2024. Tur pago cu drenta despues di e fecha di 23 di december 2024, lo wordo procesa na januari 2025.
Ta urgi tur comerciante pa percura p'e contribucion anual te cu 2024 wordo paga y asina evita gastonan innecesario y/o cu e servicionan di KvK no por wordo brinda. KvK lo manda recordatorio y eventualmente lo por sigui caminda legal pa cu falta di cumplimento di e negoshi.

MyChamber

Ta sumamente importante pa tur negoshi tin un account digital via MyChamber pa nan mes por controla e datos di e compania y alabes haci e cambionan necesario online. Tambe por haci pago via e account, por ehempel pa compra di extracto y otro documentonan y pago di e contribucion anual, sin mester di acudi fisicamente n'e oficina di KvK. Esaki ta conta tambe pa pagonan via transferencia di banco. Despues cu e compra y/o pago wordo procesa, e documento y recibo di pago lo ta disponibel digitalmente den e inbox di e account. Desde 2020 KvK a cuminsa manda e cobransa p'e contribucion anual digitalmente via e online account di e companianan, p'esey ta haci un apelacion urgente na tur negoshi cu ainda no tin un online account pa percura pa regla esaki mas pronto posibel via MyChamber.

E instruccionnan pa crea un account ta poni riba e website di KvK (bao FAQ's), pero den caso cu no logra por tuma contacto libremente cu KvK via e chattool riba e website di KvK, na tel. 582-1566, ext. 342/335/330 of via e-mail businessinfo@arubachamber.com.

Tecnologia ta uni of ta dividi nos?

TECNOLOGIA a revoluciona e manera cu nos ta comunica, treciendo mundo mas cerca cu nunca. Plataformanan di media social, apps di mensahe instantaneo y yamadanan di video ta permiti nos mantene relacionnan a traves di distancia cu un tempo tabata parce imposibel pa supera. Sinembargo, pa tur su beneficionan, tecnologia tambe ta lanta un pregunta profundo: e ta haci nos realmente mas conecta, of e ta isola nos bou di e ilusion di conectividad?

Un mundo na nos puntanan di dede

No tin duda cu tecnologia a cera e diferencianan cu un tempo tabata tene hende separa. Famianan separa pa continente awor por reuni virtualmente cu un solo 'click'. Amistadnan di diferente zona di tempo por mantene combersacionnan den tempo real y negoshinan ta colabora sin problema a traves di frontera. Den hopi manera, tecnologia a democratisa comunicacion, dunando tur hende cu un conexion di internet e capacidad pa comparti nan bos y conecta cu otronan.

Pa Aruba, como un isla chikito cu un diaspora plama rond mundo, tecnologia a bira un 'salbabida'. Hopi Arubiano ta depende di yamadanan di video y media social pa keda den contacto cu sernan keri den exterior. Comunidadnan ta wordo construi riba grupo di WhatsApp y eventonan manera casamento y graduacionnan ta wordo transmiti en bibo, permitiendo incluso e famianan mas leu pa participa.

E costo scondi di bida digital

Sinembargo, e conexionnan fomenta pa tecnologia hopi biaha ta bin cu un prijs. A pesar di su capacidad pa conecta, tecnologia tambe por crea sentimentonan di isolacion. Plataformanan di media social, aunke diseña pa trece hende hunto, hopi biaha ta conduci na interaccionnan superficial cu ta falta e profundidad di comunicacion cara a cara. E 'scroll' constante y 'feeds' cura por haci hende sinti desconecta di nan bidanan real, fomentando soledad y depresion.

Na Aruba, e impacto di e isolacion digital aki ta birando cada bes mas visibel. Reunionnan tradicional y combersacionnan spontaneo en persona hopi biaha ta wordo reemplasa pa chatnan virtual. Mientras cu tecnologia ta permiti conexion, e tambe por crea un barera cu ta preveni interaccion humano genuino. Hende por sinta den e mesun camber pero keda absorbi den nan pantayanan, 'engaging' mas cu contenido virtual cu otro.

E acto di balansa

E clave pa probecha di e potencial di tecnologia ta sinta den balansa. Uza conscientemente, tecnologia por mehora relacionnan en bes di reemplasa nan. Establece limite, manera limita tempo di pantaya durante cuminda of priorisa interaccionnan en persona, por yuda mantene conexionnan significante.

Pa comunidadnan manera esun di Aruba, unda relacionnan estrecho ta un base di e cultura, ta vital pa combina metodonan tradicional di conexion cu e convenciencianan di tecnologia. Organisa dianan familiar sin tecnologia of encurasha actividadnan comunitario por yuda sigura cu e elemento humano ta keda central den relacionnan.

Uni of solitario?

Tecnologia no ta inherentemente bon ni malo; su impacto riba conexion ta depende di con nos ta uze. E por uni nos a traves di distancia, pero e tambe por isola nos si nos lag'e reemplasa interaccionnan autentico. Na Aruba y mas leu, e reto ta sinta den uza tecnologia como un herment pa mehora relacionnan mientras ta keda raisa den conexionnan di mundo real. Door di logra e balansa aki, nos por sigura cu tecnologia ta sirbi pa trece nos mas cerca, no pa separa nos.

Hospice Atardi

Nos t'ey pa bo cu amor y respet

Hospice Atardi ta un cas 'casi manera nos mes cas'.
Nos ta duna sosten na personanan den fase final di nan bida y na nan famia.
Nos ta ofrece cuido paliativo den un ambiente di hogar, nos ta tene cuenta mas tanto posibel cu balor y necesidad di nos huesped.
Nos ta haci esaki cu un team cu ta consisti di boluntario, di enfermero, dokter di cas, e koki y un ayudo den limpiesa

Nos ta busca un koki
2 ora pa dia
4 dia pa siman

Descripcion
Prepara cuminda pa nos huespednan.
Ora caba di cushina, bo ta laga e cushina limpi.
Bo ta organisa e frishider y e freezer.
Bo ta responsabel pa mantene suficiente comestibel den stock.

Perfil
Bo tin experiencia den cushina y bo tin e Carchi Berde (of nos lo pidi un pa bo).
Bo por traha den un team, bo por comunica na un manera abierto, y bo ta hospitalario.
Bo por organisa e trabao independiente teniendo na cuenta reglanan di higiena cu ta aplicabel den hospice.
Bo por trata personanan den e ultimo fase di nan bida cu cariño y comprension.

Nos ta ofrece
Un team caloroso cu ambiente abierto.
Un trabao cu e posibilidad pa traha independiente como tambe ta parti di un team.
Un salario conforme e oranan cu bo ta traha.

Bo ta interesa?
Si bo ta interesa den e funcion aki manda bo carta di solicitud y bo CV pa directiva di Fundashon Hospice Atardi.
Bo por haci esaki den bo idioma di preferencia na emailadres: info@hospiceatardi.com prome cu 13 di December 2024, mencionando 'solicitud koki'.

Pa mas informacion por yama: 5643561

Bitcoin ta kibra $100k:

Kico ta siguiente p'e gigante di crypto?

BITCOIN, e cryptocurrency di mas grandi na mundo, a kibra e barera di $100,000, yegando un maximo di $103,400 diahuebs mainta prome cu e baha un poco. E subida historico aki a causa tanto emocion como cautela entre inversionista y analistanan.

E efecto di e presidente di Merca

E eleccion di e presidente di Merca a hunga un rol importante den e subida di Bitcoin. E postura pro-crypto di e presidente electo, incluyendo plannan pa nomina Paul Atkins—un defensor di cryptocurrency—como e hefe nobo di e Securities and Exchange Commission (SEC), a alimenta optimismo. E celebracion riba media social di e presidente, declarando, *"Pabien Bitcoiners"* y *"Di nada!"* a subraya mas ainda su aliniacion cu e comunidad di crypto.

Bou di e presidente saliente di SEC, Gary Gensler, e sector di cryptocurrency a enfrenta hopi scrutinio regulatorio, cu 46 accion di implementacion den 2023 so. E liderazgo anticipa di Atkins ta priminti un ambiente regulatorio mas faborabel pa crypto, aumentando e confiansa di inversionistanan.

Sosten institucional y stabilidad di mercado

E rally di Bitcoin tambe a wordo sosteni pa un adopcion institucional mas amplio. E aprobacion di spot Bitcoin exchange-traded funds (ETFs) door di SEC na 2024 a permiti companianan grandi manera Blackrock y Fidelity introduci productonan liga na Bitcoin, atrayendo miyones den inversion.

DESTINY SECURITY
OPORTUNIDAD PA trabou
ATTRACTIVE SALARY
JOB BENEFITS
WE ARE LOOKING FOR TALENTED AND PASSIONATE PEOPLE TO JOIN OUR TEAM.
IF YOU WANT A PLACE WHERE YOU CAN GROW PROFESSIONALLY AND WORK IN A COLLABORATIVE ENVIRONMENT, THIS IS YOUR OPPORTUNITY!
DESTINY SECURITY
DESTINY SECURITY OFICIAL
5947937

Contrario na añanan anterior marca pa cambionan dramatico, 2024 a mira menos fluctuacion extremo den prijs pa Bitcoin. E stabilidad aki a encurasha mas inversionista, aunke e volatilidad inherente di e moneda ta keda un riesgo significante.

Optimismo cauteloso

Mientras cu e crecemento di Bitcoin a enrikece hopi hende, expertonan ta urgi cautela. Dan Coatsworth di AJ Bell a destaca su naturalesa speculativo, yamando e inadecuado pa inversionistanan cu no kier tuma risico. Di mesun manera, Kathleen Breitman, co-fundado di Tezos, a adverti cu mercadonan impulsa pa momentum manera Bitcoin por conduci na caida repentino.

Carol Alexander, un profesor di finansa na Universidad di Sussex, a nota cu inversionistanan mas hoben, impulsa pa miedo di perde (FOMO), probablemente lo pusha e balor di Bitcoin mas halto ainda. Sinembargo, e entusiasmo aki no necesariamente ta traduci den stabilidad, ya cu hopi inversionista sin experiencia ta enfrenta perdida den activonan speculativo manera meme coins.

Kico ta sperando nos den futuro?

E subida di Bitcoin pasando $100K ta marca un momento significante, pero preguntanan tocante su sostenibilidad ta persisti. E por logra adopcion general, of volatilidad y obstaculonan regulatorio lo frena su momentum?

Pa awor, entusiasta di Bitcoin ta celebrando, pero e naturalesa impredicibel di e cryptocurrency ta sigura cu e caminda nos dilanti ta keda incierto.

Sur Korea den agitacion politico

Mientras presidente Yoon Suk yeol ta enfrenta huicio politico y investigacion pa traicion

SUR Korea ta sumergi den un agitacion politico mientras legisladonan di oposicion ta presionando pa destituí presidente Yoon Suk yeol despues di su intento controversial pa impone ley marcial. Acusacionnan di traicion contra Yoon y alto ministernan tambe a provoca un investigacion di polis nacional.

E Partido Democratico a anuncia plannan pa celebra un votacion di huicio politico riba diasabra, citando temor publico y disturbio causa p'e declaracion di ley marcial di Yoon riba diamars.
E medida, destina pa consolida poder, a provoca protestanan generalisa y condena tanto na nivel nacional como internacional. E partido gobernante Partido di Poder Popular a opone e huicio politico, maske e divisionnan interno ta persisti.

Yoon a acepta e renuncia di Minister di Defensa, Kim Yong-hyun, kende a recomenda declaracion di ley marcial y a nombra Choi Byung-hyuk, embahador na Saudi Arabia, como su reemplaso. Investigacion ta tumando luga riba accionnan di Yoon, Kim y otro funcionarionan. Segun e informacionnan, e ex-minister di Defensa ta suheto na un prohibicion di biaha.

E crisis a alarma aliadonan di Sur Korea. Oficialnan Mericano a critica e decision di Yoon y Secretario di Estado, Antony Blinken, a confirma cu Washington no a wordo informa di antemano. Hapon tambe a expresa su preocupacion p'e stabilidad regional memey di e tensionnan cu ta crece cu Norte Korea.

E declaracion di ley marcial di diamars a provoca escenanan caotico, cu tropanan arma cu a purba drenta e Asamblea Nacional pero a retira bou di presion di personal desarma y manifestantenan. E indignacion publico a genera comparacionnan cu e pasado autoritario di Sur Korea y hopi ciudadano a priminti di resisti pa bolbe n'e tempo ey.

Si e mocion di huicio politico keda aproba, Corte Constitucional lo dicidi su validez, un proceso cu por dura lunanan. E indice di aprobacion di Yoon a keda abou y su administracion a enfrenta critica pa nan acusacionnan di corupcion y politica di division.

Si e corte confirma e mocion, Prome Minister Han duck-soo lo actua como lider interino y lo rekeri eleccion nobo den 60 dia si Yoon keda destituí di su puesto.

Segun cu e situacion ta desaroya, Sur Korea ta prepara pa mas incertidumbre politico y economico.

Christmas Menu

APPETIZER
Sopi Pampuna

ENTREES
Ayaca
Ham di Pasco
Pan de Hamon
Salada di Macaroni

DESSERT
Quesillo

LOCATION
Caya Harmonia 1. Lokaal 2
(+297)731-1224

BREAKFAST LUNCH
JUNGLE
Cafe

Awg 55,-

Tension ta aumenta rond posibel acuerdo comercial entre EU y Mercosur

DESPUES di 25 aña di negociacion, un acuerdo comercial historico entre Union Europeo y e paisnan di Mercosur ta parce di ta finalmente na alcance.

Ursula von der Leyen, presidente di e Comision Europeo, ta considerando bula pa Montevideo, Uruguay, pa firma e acuerdo. Si esey en berdad lo sosode ta depende di e ultimo negociacionnan den e dianan aki.

Kico ta den wega?

E acuerdo lo elimina bareranan comercial entre EU y e paisnan di Mercosur—Brazil, Argentina, Paraguay, Bolivia y Uruguay. Esaki lo haci productonan mas barata y mas facil disponibel den e mercadonan di otro, loke por yuda tanto compania como consumidornan. Pa EU e acuerdo ta strategicamente importante: e ta ofrece oportunidadnan economico y ta yuda templa e influencia creciente di China den Sur America.

Un mayoria di e paisnan di EU ta sostene e acuerdo. Alemania, por ehempel, ta mira oportunidadnan pa fortalece su industria automotriz door di exporta mas vehiculo pa Sur America. Pero oponentenan, incluyendo Francia y Polonia, ta teme competencia inhusto pa nan agricultornan door di productonan agricola barata di Sur America manera carni.

Obhecionnan na hulanda

Na Hulanda e acuerdo ta wordo mira cu sentimentonan mixto. Aunke e gabinete no a tuma un posicion ainda, un mayoria den Tweede Kamer ta insisti pa resisti. Partidonan manera BBB y e Partido p'e Animalnan ta expresa preocupacion tocante competencia inhusto pa agricultornan, standard abou pa bienestar di animal y posibel deforestacion na Sur America door di e aumento den produccion. Si Hulanda uni cu e oponentenan, e resistencia ta crece, pero mas pais ta necesario pa blokia e acuerdo definitivamente.

Posicionnan dentro di Mercosur

Dentro di Mercosur, specialmente e presidente Brasilero Lula da Silva ta un gran defensor di e acuerdo. Pa Brazil e ta nifica acceso na un mercado di benta mas grandi pa productonan manera galiña y carni. Otro paisnan tambe, manera Argentina, ta mira oportunidadnan pa nan exportacion di soya y maishi.
Na mes momento, Sur America por beneficia di productonan Europeo di luho mas barata, manera biñanan Frances y keshi Hulandes.

Sinembargo, e unidad dentro di Mercosur no ta automatico. E presidente nobo, radical di derecha di Argentina, Javier Milei, a yega di menasa di retira di e bloke comercial, loke ta pone punto di interogacion riba su posicion durante e cumbre e siman aki.

Un decision historico

E dianan binidero ta crucial. Si e ultimo obhecionnan wordo elimina, Von der Leyen por biaha pa Montevideo pa firma e acuerdo. Si esaki no logra, e proceso di hopi aña por dura ainda mas, cu mas division dentro di Mercosur como consecuencia. Di tur manera, e importancia di e acuerdo aki pa tanto EU como Sur America ta haci'e un momento di gran balor historico.

OTRO PERSPECTIVA
Cu Marilu

CLICK AKI

Pakico Merca no por ignora e crisisnan di Latino-America

LATINO-AMERICA ta pasando den un periodo di instabilidad profundo, marca p'e aumento di crimen organisa, regimen autoritario y migracion masal. Un tempo un region di progreso democratico y economico, awor e ta domina pa "estadonan Mafia" manera Venezuela y Nicaragua, unda gobierno y rednan criminal a fusiona.

Miyones di hende ta huy di violencia, pobresa y corupcion, creando un crisis di migracion cu repercusionnan global. Merca, hopi biaha mira como un lider den e hemisferio, ainda no a atende e retonan aki adecuadamente y su negligencia ta menasa di desestabilisa no solamente e region, pero mundo henter.

E rol di crimen organisa

Na curason di e turbulencia di Latino America t'e expansion di crimen organisa. Rednan criminal ta beneficia di traficacion di droga, oro ilegal y hasta hende, cu migracion birando un negoshi lucrativo. E gruponan aki ta explota e institutonan debil di e region y hopi biaha ta colabora cu oficialnan gubernamental corupto. Merca indirectamente ta alimenta e crisis aki door di su demanda constante pa narcotico y e fluho di arma di candela cu ta arma e gruponan criminal aki. Sin esfuersonan internacional concerta pa desbarata e rednan aki, nan influencia lo sigui plama, minando gobernacion y siguridad den henter America.

Migracion como un sintoma di negligencia

E crisis di migracion ta un indicador bisto di e luchanan di Latino America. Famianan no ta migrando mas pa trabou pero pa scapa di violencia y fracaso sistematico. Merca a responde cu politicanan di frontera mas estricto, incluyendo deportacion y restriccionnan di asilo, pero e medidanan aki no ta atende e causa principal di migracion. Otro regionnan, manera Europa, tambe ta cuminsando sinti e presion mientras cu e rutanan di migracion ta expande globalmente. Sin esfuersonan dirigi pa stabilisa Latino America, e movecionnan masal di hende aki lo continua, creando retonan humanitario y politico mundialmente.

Implicacion global di negligencia regional

Ignorando e crisisnan di Latino America ta pone na risico e credibilidad di Merca y liderazgo global. E aumento di autoritarismo den e region a sigui sin control, cu paisnan manera Mexico y El Salvador bayendo atras den democracia. E tendencia aki ta mina e capacidad di Merca pa defende derechonan humano y democracia den exterior, specialmente mientras cu podernan rival manera China y Rusia ta expande nan influencia den e hemisferio. E consecuencianan economico y di siguridad di instabilidad den Latino America—sinti door di interupcionnan comercial, aumento di migracion y organisacionnan criminal envalentona—lo tin efectonan di largo alcance riba stabilidad global.

Un yamada pa accion

Stabilisa Latino America ta rekeri un esfuerso strategico y sosteni. Merca y su aliadonan mester desbarata economia criminal, sostene gobernacion democratico y expande cooperacion regional riba migracion. E accionnan aki ta demanda compromiso a largo plaso pero ta esencial pa reverti e ciclo di instabilidad. Si no actua, lo cementa un futuro di desorden panamericano, cu migracion, violencia y corupcion dominando e hemisferio. Pa Merca y mundo, inverti den Latino America no ta solamente un imperativo moral pero un necesidad strategico.

DEPORTE

DEPORTE@AWEMAINTA.COM

Snor ta dispidi di aña cu tremendo “Nos cu Nos”!

SHONNAN, ken cu gana eleccion diabierna, “el juego continua” y na e palacio di domino aya na Kudawecha, e unico y mundialmente famoso Domino Square Garden, tur cos ta cla pa ricibi Team Snor cu tapijt cora diadomingo awo 8 di ecember cuminsando pa 1’or di merdia ora cu Team Snor clausura temporada 2024 cu nan famoso torneo “NOS cu NOS”!

E aña aki tabata otro tremendo aña pa tema Snor cu a gana un racha di bataya tras di otro.

Un aña invicto! Awo ta keda pa wak cua dje astronan den Team Snor ta bay cu e tan codicia wisselbeker!

Aña pasa tabata e duo di Jeff Ruiz y Lou Cecilia. Ken lo triunfa e aña aki? Palabranan ta core den e wandelgang cu t’e mes un duo ta bay cu e trofeo.

Shonnan, fanaticonan di Team Snor, pueblo en general, un y tur ta invita pa diadomingo awor bin presencia e bataya NOS cu NOS di Team Snor.

Manera semper, entrada ta completamente gratis, y durante halftime e pasapalonan lo core totalmente por nada!

Bini un bini tur diadomingo awor n’e palacio di domino, e unico y mundialmente famoso Domino Square Garden, pa presencia e famosisimo bataya di fin di aña di Team Snor conoci como “NOS cu NOS” diadomingo awo cuminsando pa 1’or di merdia. Yegaaaa!

Reunionnan di invierno di MLB:

Tur wowo riba Juan Soto y un offseason druk

MIENTRAS cu e reunionnan di invierno di MLB ta cuminsa na Dallas, e atencion ta completamente riba e agente liber superstar Juan Soto. E outfielder di 25 aña ta spera di tuma un decision cu lo establece e tono p'e offseason. Ekiponan ta den e fasenan final di oferta pa Soto, kende su contract por kibra recordnan cu un suma reporta di $750 miyon durante 15 aña. E decision aki probablemente lo manda efectonan domino den henter e liga, cu ekiponan cambiando pa plannan di respaldo despues cu e destino di Soto wordo finalisa.

E decision di Soto tin un peso inmenso debi na su talento generacional y e guera di oferta competitivo entre ekiponan manera Mets, Yankees y Red Sox. Cada ekipo ta ofrece puntonan di benta unico, for di recursonan financiero te na alineacionnan fuerte y atractivo historico. Analistanan ta predeci cu e escogencia di Soto lo cende un ola di actividad mientras cu otro agentenan liber di alto perfil y candidatonan di intercambio ta bira e siguiente enfoke pa ekiponan buscando pa mehora nan rosternan.

Una bes cu Soto firma, e atencion lo cambia pa otro agentenan liber di renombre. Shortstop Willy Adames, conoci pa su versatilidad defensivo y bate fuerte, ta atrae ekiponan manera Yankees, Mets y Giants, tur di cual por uze na shortstop of tercera base. Mientras tanto, e bate di poder di Pete Alonso ta mantene riba radar, specialmente pa Mets, cu ta balora como un strea local. Riba e banda di pitcheo, Max Fried y Corbin Burnes ta spera di comanda contractnan significante, cu Red Sox, Yankees y Blue Jays entre e ekiponan interesa. E hungadonan aki ta prepara pa bira e talentonan mas busca di e offseason despues di Soto.

E mercado di intercambio tambe lo ta un historia principal n'e reunionnan. Chicago White Sox ta supuestamente habri pa intercambia e as zurdo Garrett Crochet, kende su talento y eficiencia di costo ta hacie un opcion atractivo. Un otro nomber notable ta Luis Robert Jr., kende su disponibilidad ta lanta preguntanan tocante e plannan a largo plaso di White Sox. Tercera base di St. Louis Cardinals, Nolan Arenado, tambe por ta den movecion, señalando un posibel reconstruccion p'e ekipo. E intercambionan aki por remodela e liga mes hopi cu e firmanan di agente liber.

Cu Orioles spera di haci un splash durante nan bentana di campeonato y ekiponan atendiendo necesidadnan di bullpen, e reunionnan di invierno di e aña aki ta priminti movecionnan significante.

E resultado di e reunionnan aki lo defini e temporada 2025, ofreciendo emocion y sorpresa mientras cu ekiponan ta lucha pa posicion den un liga cada bes mas competitivo.

Pa violacion di bienestar di cabay

Charlotte Dujardin ta ricibi prohibicion di un aña

CHARLOTTE Dujardin, tres biaha ganado di medaya di oro Olimpico den "dressage", a wordo prohibi pa un aña y a ricibi un multa di 10,000 Franco Suizo (£8,886) despues cu un video a sali na cla di dje ta suta un cabay excesivamente durante un sesion di training.

E suspension, imponi p'e Federacion Internacional pa Deporte Ecuestre (FEI), ta retroactivo te juli 2024, haciendo e eligibel pa competi atrobe na juli 2025.

Incidente y consecuencia inmediato

E controversia a surgi na juli ora cu un video a aparece mustrando Dujardin ta suta un cabay mas di 20 biaha durante un sesion di training priva. FEI a actua rapidamente, suspendiendo e provisionalmente net prome cu e Weganan Olimpico di Paris 2024. Dujardin a admiti cu e tabat'e persona den e video y a retira di e Weganan, unda e tabata spera di competi pa Team GB y potencialmente bira e atleta femenino Britanico mas condecora den historia Olimpico.

Respuesta di dujardin y impacto riba carera

Dujardin a emiti un declaracion reconociendo e decision di FEI y pidiendo disculpa pa su accionnan. *"Mi ta compronde e responsabilidad cu ta bin cu mi posicion den e deporte y semper lo mi tin como meta pa haci miho,"* el a bisa. Conoci pa su record Olimpico extraordinario, incluyendo seis medaya den tres Wega, e suspension aki ta marca un contratiempo significante pa su carera.

UK Sport tambe a anuncia cu e no ta eligibel pa ricibi financiamento publico durante su suspension.

Posicion di FEI riba bienestar di cabay

FEI a enfatisa su compromiso na bienestar equino, cu Secretario General Sabrina Ibanez declarando cu e prohibicion ta manda *"un mensahe cla"* tocante e consecuencianan di compromete e bienestar di cabay. E organismo rector a reconoce e daño cu e incidente a causa n'e reputacion di e deporte pero a elogia Dujardin pa acepta responsabilidad. British Equestrian y British Dressage a haci eco di e sentimentonan aki, reafirmando nan politicanan di cero tolerancia pa cu maltrato di animal.

Un punto di virada pa dressage

E caso a cende discusionnan tocante tratamento etico den deportenan ecuestre. Abogado Hulandes Stephan Wensing, representando e denunciante, a elogia e accion decisivo di FEI, describiendo e prohibicion como *"un bon mensahe pa henter e mundo di dressage."* E suspension ta destaca e scrutinio creciente di practicanan di bienestar den disciplina ecuestre, incluso pa atletanan di alto perfil.

E incidente aki ta subraya e importancia di salvaguardia e bienestar di animal den deporte y e responsabilidad di figuranan prominente pa mantene standardnan etico. Pa Dujardin, e prohibicion ta un recordatorio severo di e peso di responsabilidad den ecuestre.

FIFA ta sigura acuerdo 'Free-to-View' pa Copa Mundial di Club 2025

FIFA a anuncia un acuerdo di transmision historico cu DAZN pa haci tur 63 wega di e Copa Mundial di Club 2025 expandi, disponibel gratuitamente pa mira globalmente. E acuerdo, balora na aproximadamente $1 biyon, ta sigura accesibilidad sin precedente pa fanaticonan rond mundo y ta solidifica e posicion di e torneo como un evento principal di futbol di club.

Acceso global pa fanaticonan

E acuerdo ta permiti DAZN transmiti e torneo gratuitamente riba su plataforma, cu potencial pa sub-licencia na emisoranan local "free-to-air", ampliando su alcance ainda mas. Presidente di FIFA, Gianni Infantino, a celebra e acuerdo, yamando e un "game-changer" pa futbol global. *"Esaki lo t'e torneo di futbol di club mas accesible di semper,"* el a bisa, enfatisando e naturalesa inclusivo di e competencia expande.

Retonan den sigura derecho di transmision

Inicialmente, FIFA a enfrenta retonan den bende derechonan di transmision p'e torneo renoba di 32 ekipo. Negociacionnan cu Apple supuestamente a fracasa, lagando FIFA cu opcionnan limita. E partnership cu DAZN ta marca un avance, probechando e alcance di e plataforma di streaming pa atrae un audiencia global.

Formato y orario di torneo

E Copa Mundial di Club 2025, cu ta tuma luga di 15 di juni pa 13 di juli, lo presenta clubnan elite manera Manchester City, Real Madrid, Bayern Munich, Chelsea y Inter Miami. E formato nobo ta inclui 32 ekipo compitiendo p'e titulo di Campeon Mundial di Club FIFA. E sorteo di e torneo lo tuma luga diahuebs na Miami.

Preocupacionnan tocante bienestar di hungado

Mientras cu e competencia ta cla pa cautiva fanaticonan, e ta enfrenta critica di FIFPRO, e sindicato global di hungadonan, riba preocupacion tocante bienestar di hungado y schedule congestiona. Accionnan legal ta andando, pero FIFA ta keda comprometi na sigui cu e evento manera planea.

Un hito pa futbol di club

Cu e acuerdo aki, FIFA ta aspira na eleva e Copa Mundial di Club n'e pinaculo di competencianan global di club. Ofreciendo acceso gratuito, e torneo tin e potencial pa yega na audiencianan nobo y solidifica su luga como un evento "must-watch" pa fanaticonan di futbol rond mundo.

Kier stimula florecemento di plancton pa combati cambio climatico

PLANCTON, en particular fitoplancton, ta un mata microscopico esencial pa bida marino y e balans di planeta. Fuera di sirbi como alimento pa multipel especie oceanico, ta hunga un papel crucial den e produccion di oxigeno y e absorcion di dioxido di carbon (kooldioxide CO2), un gas di greenhouse effect responsabel di keintamento global.

Den e ultimo añanan, e cientificonan a explora e posibilidad di induci artificialmente florecemento grandi di fitoplancton como un strategia pa wanta e cambio climatico.

E enfoke aki, conoci como fertilisacion oceanico, ta implica añadi hero na ocean profundo pa stimula e crecemento di e matanan chikito aki. Segun The Times a reporta na 2019, ta spera cu e metodo aki permiti n'e florecemento di plancton absorbe cantidad significativo di CO2 di e atmosfera, contribuyendo asina pa reduci e efectonan di keintamento global.

Sinembargo, e tecnica aki no ta bay sin controversia. Aunke su potencial pa secuestra carbon ta resulta prometedor, hopi experto ta alerta riba e posibel impactonan negativo den nos ecosistema marino. E fertilisacion masivo por altera e dinamicanan natural di e oceannan, afectando e cadenanan di alimento y generando zona di hipoxia (oxigeno abao), cu por ta perhudicial p'e otro formanan di bida marino.

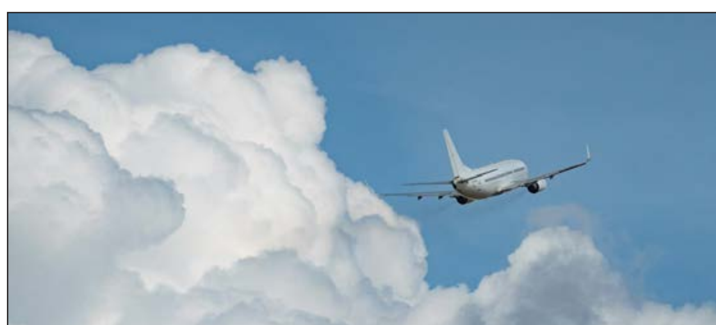
Un ehempel emblematico di fitoplancton ta su bioluminiscencia, cu por aprecia den algun costa manera e beachnan di Maldivas, caminda cu e plancton ta ilumina e awa cu un resplandor blauw magico. E fenomeno aki, aunke visualmente fascinante, por ta un señal di florecemento excesivo asocia cu contaminacion agricola y industrial.

A pesar di e debatenan rond di e fertilisacion oceanico, e proposicion ta destaca e importancia di fitoplancton den e balans climatico global. E cientificonan ta sigui evalua e riesgo y e beneficionan di e tecnica aki, mientras cu mundo ta busca solucion innovador pa enfrenta e crisis climatico. E futuro di e practica aki lo depende di haya un balans entre e potencial beneficio ambiental y e conservacion di e ecosistemanan marino.

Un homenahe na progreso global

Awe ta Dia Internacional di Aviacion Civil

TUR 7 di december ta conmemora Dia Internacional di Aviacion Civil, un fecha decreta pa Nacionnan Uni y e Organisacion di Aviacion Civil Internacional (OACI) na 1994, coincidencia cu e di 50 aniversario di e firmamento di Convencio di Chicago. E convenio aki a establece e basenan p'e regulacion di e aviacion civil internacional, promoviendo e cooperacion entre nacionnan y e desaroyo di un industria clave p'e conexion global.

Aviacion civil a transforma mundo, reduciendo distancia impulsando comercio y fortaleciendo relacion cultural. Desde su creacion, OACI, a traha pa garantisa standard di siguridad, eficiencia y sostenibilidad den transporte aereo. Actualmente, e aeropuerto y e aerolineanan no solamente ta representa e medionan di transporte, sino tambe e pilarnan economico cu a genera miyones di trabao rond mundo.

E lema di e aña, *"Avansando pa un futuro sostenibel den aviacion,"* ta subraya e necesidad di enfrenta reto manera e cambio climatico. E industria aeronautica ta adoptando medida pa reduci su marca di carbon, incluyendo e desaroyo di combustibel sostenibel y tecnologia di avion electrico. E iniciativanan aki ta refleha un compromiso cu e proteccion di medio ambiente sin compromete e conectividad global.

Den e ambito regional, e aviacion civil a hunga un papel esencial den Caribe, conectando isla y facilitando turismo, un sector p'e economia local. Na Aruba, por ehempel, e Aeropuerto Internacional Reina Beatrix tabata pionero den implementacion di implementacion di tecnologia sostenibel y den e promocion di maneho eficiente y amigabel cu medio ambiente.

Dia Internacional di Aviacion Civil ta invita nos pa reflexiona riba e logronan di e industria aki y reconoce su impacto den nos bida diario. Mas leu di transporta persona y mercancia, aviacion civil ta uni e comunidadnan, ta fomenta e progreso y ta simbolisa un spirito di cooperacion internacional cu ta sigui ta vital pa un mundo interconecta.

APPAREL
BOAT ACCESSORIES
TODOMAR
TodomarAruba @TodomarAruba TodomarAruba +297 585 0555
FISHING TACKLE
FIBERGLASS PRODUCTS

Impulso pa proteccion di e reservanan di naturalesa Caribense

DCNA ta ricibi mas di 1.7 miyon euro adicional for di Postcode Loterij

Un ricibimento feliz di e contribucion financiero adicional di Nationale Postcode Loterij na Dutch Caribbean Nature Alliance. For di man robes pa drechi: Leslie Hickerson (Director-Nature Foundation St. Maarten), Cai Wulf (Director- Saba Conservation Foundation), Manfred van Veghel (Director CARMABI-Curacao), Tineke van Bussel (Operations Manager- Dutch Caribbean Nature Alliance), Arno Verhoeven (Executive Director- Dutch Caribbean Nature Alliance), Hellen van de Wal (Chair of Supervisory Board- Dutch Caribbean Nature Alliance), Tyson Lopez (Chief Executive Officer- Aruba Conservation Foundation), Kerenza Rannou (Finance Director, STINAPAnaire), Erik Boman (Director- STENAPA, St. Eustatius)

Potret di credito: Nationale Postcode Loterij- tur derecho reserva

SIMAN pasa Dutch Caribbean Nature Alliance (DCNA) a ricibi un contribucion financiero adicional for di Nationale Postcode Loterij. Nan ta ricibi e contribucion aki ademas di e contribucion multianual di 500.000 euro pa aña.

Stimami. Sterilisami.
REGISTRA AWO
Y BENEFICIA DI NOS SUBSIDIO CU TA CUBRI TE CU 45% DI E COSTO DI STERILISACION DI BO MASCOTA Y UN MICROCHIP GRATIS!
PA MAS INFORMACION BISHITA:
WWW.STIMAMISTERILISAMI.COM

E contribucion adicional ta di gran importancia pa e trabou di DCNA y lo wordo uza pa proteccion y restauracion di reservanan di naturalesa den e parti Caribense di Reino Hulandes. Jonne Arnoldussen, director gerente di Postcode Loterij, a entrega un chek na director di DCNA Arno Verhoeven na Boneiro. Esaki a tuma luga durante e ultimo reunion di directiva di aña di DCNA, caminda e organisacionnan di conservacion di naturalesa di e seis islanan tabata presente.

E reservanan di naturalesa den e parti Caribense di Reino Hulandes, manera e rifnan di coral den lama y e palonan di mangel na costa, a deteriora cada bes mas lihe den calidad y cantidad den e ultimo decadanan.

E efectonan di cambio di clima, contaminacion, sobrepesca y especie invasivo ta e causanan principal di e decadencia aki. E consecuencianan di esaki ta tanto ecologicamente como socialmente indesea.

E reservanan natural aki ta di gran importancia pa biodiversidad y ta hunga un rol crucial den proteccion di e islanan contra e consecuencianan di cambio di climata. E palonan di mangel por ehempel ta yuda contra ola di tormenta tropical cu ta birando mas frecuente. Ademas, e reservanan natural

→→

Mirrors Beauty Academy ta ofrece e siguiente servicionan

Laba
Corta
Blowdry
Keratina
Cold Wax

Tinja
Highlights / Mechitas
Ombre / Californiana
Bayalage
Peinado

Makeup
Threading
Barberia
Manicure
Pedicure

Y mucho mas!

Tel. Alejandro: 564-4412 of 582-0110 • Whatsapp: 732-0110 of 566-0110 • Adres: Ponton 76 - Suite #3

ta un fuente importante di entrada pa poblacion di e islanan, ya cu e rifnan di coral ta forma un atraccion turistico.

Cu e contribucion adicional di 1.7 miyon euro di Postcode Loterij DCNA por dirigi su mes riba proyectonan cu ta enfoca riba varios isla pa asina realisa e maximo impacto. Ehempelnan di esaki ta proyectonan cu ta dirigi riba restauracion di palo di mangrove y vegetacion di tera.

E programa regional aki ta ser desaroya y ehecuta den colaboracion cu e partnernan di aliansa local di DCNA riba e seis islanan di Caribe Hulandes: Aruba Conservation Foundation, CARMABI, STINAPA, Saba Conservation Foundation, St. Eustatius National Parks Foundation (STENAPA) y Nature Foundation Sint Maarten.
Wereld Natuur Fonds-Nederland (WWF-NL) ta sostene e programa aki cu conocemento y fondo.

Arno Verhoeven, director di DCNA, ta bisa: "*E contribucion adicional aki ta di tremendo balor pa DCNA y pa e reservanan di naturalesa cu tin asina tanto necesidad di nos yudansa. Danki na e sosten di Postcode Loterij y su participantenan nos por ofrece un futuro sigur y sostenibel na naturalesa den e parti Caribense di Reino Hulandes. Nos kier gradici tur participante na Postcode Loterij pa nan participacion.*"

Recientemente DCNA a tuma paso grandi como organisacion riba tereno di bon gobernacion y ta encurasha e seis organisacionnan afila pa sigui su ehempel.

Hellen van der Wal, Presidente di Hunta di Supervicion di DCNA, ta contento cu e esfuersonan di gobernacion a contribui na e confiansa cu Postcode Loterij ta pone den e aliansa, loke a haci e contribucion adicional importante aki posibel. "Postcode Loterij por confia cu e contribucion ta wordo gasta na bon manera!
Jonne Arnoldussen, director gerente di Postcode Loterij" Postcode Loterij ta orguyoso di por sostene DCNA den su mision pa proteha naturalesa den e parti Caribense di Reino.

Esaki ta permiti e organisacion pa tuma pasonan hopi importante den proteccion di e naturalesa unico den Caribe. Esaki ta sumamente importante tambe, pasobra hopi posibilidad di financiamento cu ta disponibel pa e parti Europeo di Hulanda no ta disponibel aki, mientras cu ta bale la pena pa proteha naturalesa bon.

BREAKFAST LUNCH
JUNGLE ·Cafe·
COME IN WE'RE OPEN
CAYA HARMONIA 1. LOKAAL 2
NOORD (PATRAS CITGO SASAKI)
@junglecafe

+297 730 1486
SABANA BLANCO 40
ORANJESTAD, ARUBA

Beauty Bar
P.M.U & LASH ARTIST
By JEN

Specialised in

Brows, lips & Eyeliner • Pedicure • Microblading
• Powderbrows • Threading • Brow Lamination
• Lip pigmentation & blush • Eyeliner

Beauty Bar by Jen
beautybar_byjen

RECAP WEEK 49 [PG. 33]
TRENDING [PG. 38]
SPORTS [PG. 41]

AWEMainta.NL
WWW.AWEMAINTA.COM ▪ 588-0022 ▪ NOTICIA@AWEMAINTA.COM
ZATERDAG, 7 DECEMBER 2024

UITSLAG VERKIEZINGEN 2024

9 8 3 1

AVP

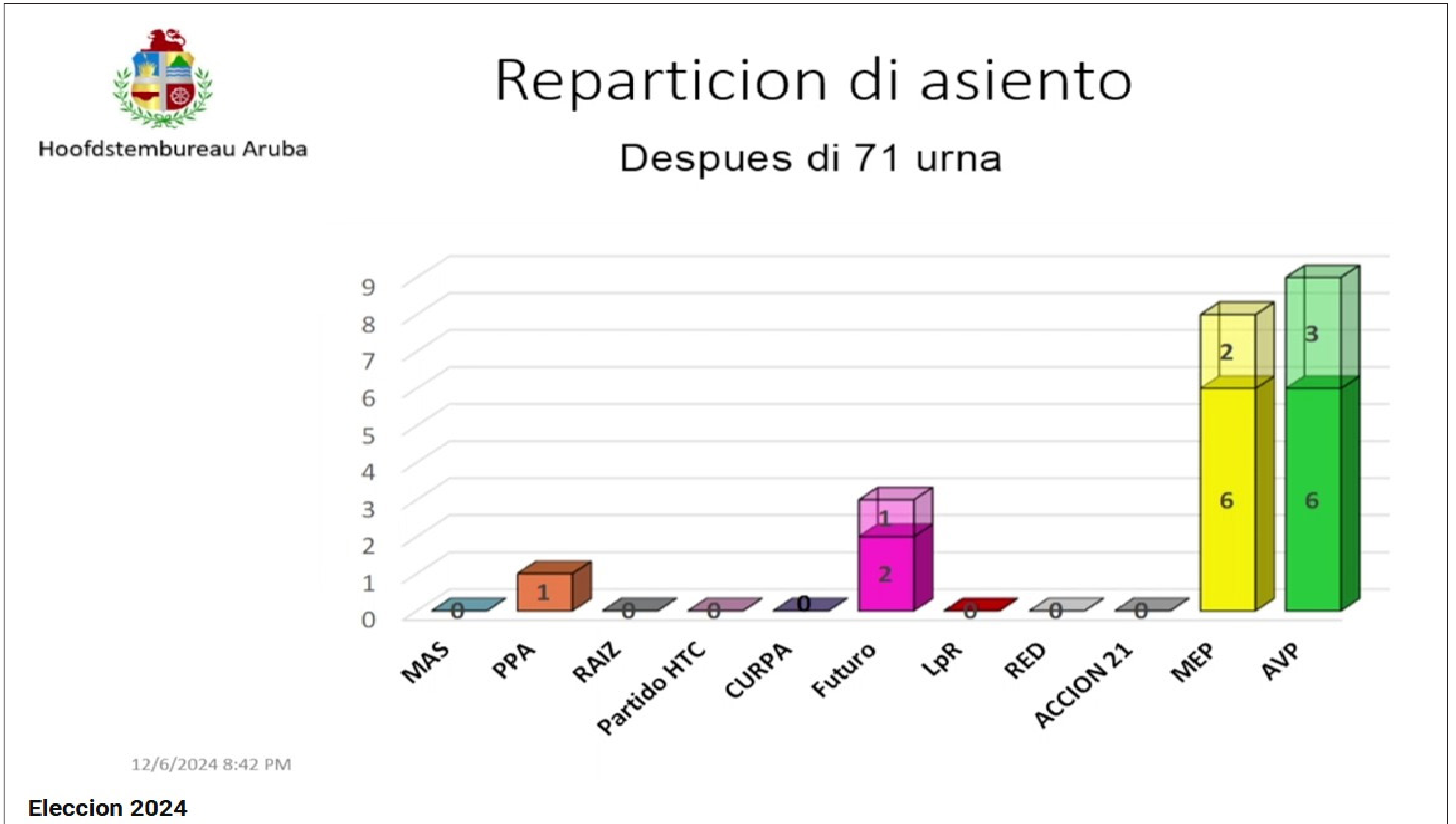
FUTURO

PPA
Partido Patriotico di Aruba

12 DAYS OF CHRISTMAS
DECEMBER 15 - 26, 2024
OVER $35,000 IN PRIZES!
THE CASINO AT
THE RITZ-CARLTON
ARUBA

Uitslag verkiezingen 2024:

Winnaars, verliezers en de toekomst van de coalitie

DE parlamentaire verkiezingen in Aruba, gehouden gisteren, hebben een duidelijk signaal afgegeven. Winnaars zoals Gerlien Croes en Geoffrey Wever van FUTURO, en Otmar Oduber van PPA hebben hun positie weten te versterken, terwijl de huidige coalitiepartijen een forse nederlaag hebben geleden. Dit resultaat weerspiegelt niet alleen een afkeer van het beleid van de zittende regering, maar ook van het gebrek aan actie dat door veel kiezers werd ervaren.

Winnaars en Verliezers

De grote partijen, traditioneel dominant in het politieke landschap, hebben flinke verliezen geleden. Zowel MEP als AVP zagen hun zetels en steun afnemen, een duidelijke waarschuwing van de bevolking. Aan de andere kant hebben nieuwe en kleinere partijen zoals Futuro en PPA juist terrein gewonnen, wat wijst op een groeiende behoefte aan verandering en diversiteit in het politieke spectrum. Deze verschuiving in de politieke voorkeuren benadrukt de frustratie van kiezers met de status quo en hun zoektocht naar alternatieven.

De Coalitievorming: Een Nieuwe Dynamiek

Met de uitslag in gedachten zal de coalitievorming een uitdaging worden. Het is aannemelijk dat de verdeling van ministersposten een evenwichtigere structuur krijgt, zoals een 4-4 of 4-3 verdeling, afhankelijk van de uiteindelijke samenstelling van de coalitie. Dit is een logische stap, gezien het signaal dat de kiezers hebben afgegeven: een voorkeur voor samenwerking en gelijkwaardigheid in plaats van een dominante partijstructuur. De onderhandelingen zullen zich naar verwachting richten op het herstel van vertrouwen en het bieden van concrete oplossingen voor de zorgen van de bevolking.

De Toekomst van het Politieke Landschap

Een opvallend aspect van deze verkiezingen was de afkeer van de groeiende fragmentatie van het politieke landschap. Hoewel er meerdere partijen aan de verkiezingen deelnamen, heeft het merendeel daarvan aanzienlijke verliezen geleden. Dit kan worden geïnterpreteerd als een oproep van de kiezers voor meer focus en minder verdeeldheid binnen de politiek. De uitdaging voor alle partijen is nu om gezamenlijk te werken aan een sterker en verenigd Aruba.

De verkiezingsuitslag is een wake-up call voor de grote partijen en een erkenning van de opkomende kracht van nieuwe spelers. De focus ligt nu op coalitievorming, waar evenwicht en samenwerking centraal moeten staan. De boodschap van de kiezer is duidelijk: verandering is nodig, en het is aan de politici om deze uitdaging aan te gaan en te zorgen voor een stabiele en representatieve regering die het vertrouwen van de bevolking herwint.

Analyse van de Nederlands-Arubaanse Relatie

Door de Lens van Psychologie en Geschiedenis

DE relatie tussen Aruba en Nederland is doordrenkt met historische complexiteit, machtsdynamiek en culturele onderstromen. Het onderzoeken van onderwerpen zoals white saviorism, generatie schuld, wrok en afhankelijkheid onthult veel over de collectieve psyche van zowel de Nederlanders als de Arubanen.

White Saviorism onder Nederlanders?

Het concept van het “white savior complex” is verbonden met koloniale geschiedenissen, waarin voormalige kolonisatoren een morele verantwoordelijkheid aannemen om hun ex-koloniën te helpen, vaak op manieren die paternalistische attitudes weerspiegelen. Voor Nederland creëert hun koloniale verleden in het Caribisch gebied, inclusief Aruba, Suriname en Curaçao, waarschijnlijk een subtiel, vaak onbewust narratief van verantwoordelijkheid.

Nederlandse hulp aan Aruba—financieel, logistiek of institutioneel—wordt soms gezien als een voortzetting van koloniale controle, vermomd als welwillendheid. Nederland kadert zijn betrokkenheid vaak als essentiële steun om goed bestuur, economische stabiliteit of rampenbestrijding te waarborgen. Hoewel deze acties onmiskenbaar voordelen hebben, kunnen ze soms de Arubaanse autonomie overschaduwen.

Deze savior-mentaliteit, als die aanwezig is, is niet per se universeel of openlijk erkend, maar eerder gevormd door historische verhalen en een ingebakken gevoel van superioriteit geworteld in het kolonialisme. Toch wordt de Nederlandse samenleving zich steeds bewuster van haar koloniale verleden en de gevolgen daarvan, wat ons brengt bij de volgende vraag: generatie schuld.

Generatie Schuld onder Nederlanders

Jongere generaties in Nederland zijn vaak socialer bewust, kritisch op de koloniale geschiedenis van hun land en voorstanders van herstelrecht. Bewegingen om koloniale erfenissen onder ogen te zien, zoals de erkenning van slavernij als misdaad tegen de menselijkheid door Nederland, weerspiegelen deze generatieshift.

Voor veel jongere Nederlanders kan het bieden van hulp, het bevorderen van ontwikkeling of solidariteit tonen met Aruba worden geïnterpreteerd als een onderbewuste poging om historische fouten te “herstellen.” Hoewel de intentie nobel kan zijn, bestaat het risico dat ongelijke dynamieken blijven bestaan, tenzij Arubaanse stemmen en leiderschap prioriteit krijgen in besluitvormingsprocessen.

Wrok Tegenover Nederland

Aan Arubaanse kant is wrok tegenover Nederland geworteld in een complexe mix van geschiedenis, macht en perceptie. Het koloniale verleden van Aruba, gecombineerd met zijn huidige status als autonoom land binnen het Koninkrijk der Nederlanden, creëert een dualiteit: een verlangen naar onafhankelijkheid en een erkenning van afhankelijkheid.

Deze wrok manifesteert zich vaak op twee manieren. Ten eerste is er frustratie over de vermeende Nederlandse inmenging. Nederlandse controle, met name op het gebied van bestuur en financiën, kan als opdringerig worden ervaren, waardoor Aruba’s autonomie wordt ondermijnd en een narratief van wantrouwen wordt gevoed. Ten tweede blijven historische grieven—gebaseerd op de uitbuiting van natuurlijke hulpbronnen, slavernij en culturele oplegging—doorklinken.

Afhankelijkheid Erkennen van Nederlandse Steun

Aruba kampt met aanzienlijke structurele uitdagingen, waaronder een kleine, toerisme-afhankelijke economie die kwetsbaar is voor externe schokken zoals de COVID-19-pandemie. De Nederlandse steun—financieel en administratief—is essentieel geweest voor de veerkracht van Aruba. Zonder deze hulp zou Aruba moeite hebben met schuldenbeheer, economische diversificatie en het in stand houden van openbare diensten.

Hoewel deze afhankelijkheid het belang van Nederlandse steun benadrukt, roept het ook ongemakkelijke vragen op over de lange termijn duurzaamheid en soevereiniteit van Aruba. Voor veel Arubanen voelt deze afhankelijkheid tegenstrijdig met de aspiraties van het eiland voor volledige onafhankelijkheid.

De Psychologische Kruising

De kern van deze dynamieken ligt in een gedeelde psychologische strijd. Voor de Nederlanders kan het helpen van Aruba gedeeltelijk voortkomen uit een behoefte om hun koloniale verleden te verzoenen. Voor Arubanen kan het accepteren van deze hulp voelen als een aantasting van waardigheid of een herinnering aan historische onderwerping.

Om vooruitgang te boeken, is het cruciaal om een relatie op te bouwen die gebaseerd is op respect, partnerschap en wederzijdse verantwoordelijkheid. Voor Nederland betekent dit verder gaan dan saviorism en empowerment omarmen door Arubaanse zelfbeschikking te ondersteunen. Voor Aruba betekent dit het confronteren van de complexiteit van afhankelijkheid zonder Nederlandse hulp uitsluitend als neo-kolonialisme te framen.

Uiteindelijk vereist het helen van deze relatie dat beide naties eerlijke dialogen aangaan, historische wonden onder ogen zien en hun partnerschap herdefiniëren op een manier die de Arubaanse autonomie respecteert en tegelijkertijd de blijvende waarde van samenwerking erkent.

Een genuanceerd beeld

Levensgeluk en geldzorgen in Caribisch Nederland

CARIBISCH Nederland staat bekend om zijn tropische schoonheid, maar ook om de unieke uitdagingen waarmee de inwoners geconfronteerd worden. Volgens de Monitor Brede Welvaart Caribisch Nederland 2024, opgesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), ervaren de meeste inwoners een hoge mate van levensgeluk. Echter, financiële onzekerheden blijven een prangend probleem.

Tevredenheid ondanks financiële uitdagingen

Uit de monitor blijkt dat in 2021 ongeveer negen op de tien inwoners hun leven waardeerden met een 7 of hoger. Sint Eustatius scoorde het hoogst met 93 procent tevreden inwoners, gevolgd door Bonaire en Saba met elk 88 procent. Deze hoge tevredenheid contrasteert echter met de relatief lage materiële welvaart in de regio. Het doorsnee inkomen in Caribisch Nederland bedroeg in 2022 slechts 60 tot 70 procent van het niveau in Europees Nederland. Voor een aanzienlijk deel van de bevolking is rondkomen dan ook een uitdaging.

Op Bonaire gaf 20 procent van de inwoners aan moeilijk rond te komen, op Saba 23 procent en op Sint Eustatius zelfs 32 procent. Financiële tevredenheid was navenant lager: 75 procent van de inwoners van Bonaire gaf aan tevreden te zijn met hun financiële situatie, tegenover 70 procent op Sint Eustatius en 62 procent op Saba (CBS, 2024).

Armoederisico voor kinderen

Het armoederisico onder minderjarigen blijft zorgwekkend. In 2022 liep een kwart van de kinderen op Bonaire en Saba een risico op armoede, terwijl dit op Sint Eustatius 28 procent was. Sinds 2016 is er enige verbetering zichtbaar, maar recente cijfers tonen aan dat het aandeel op Bonaire weer is toegenomen. Deze cijfers benadrukken de noodzaak van structurele maatregelen om kinderarmoede te bestrijden (CBS, 2024).

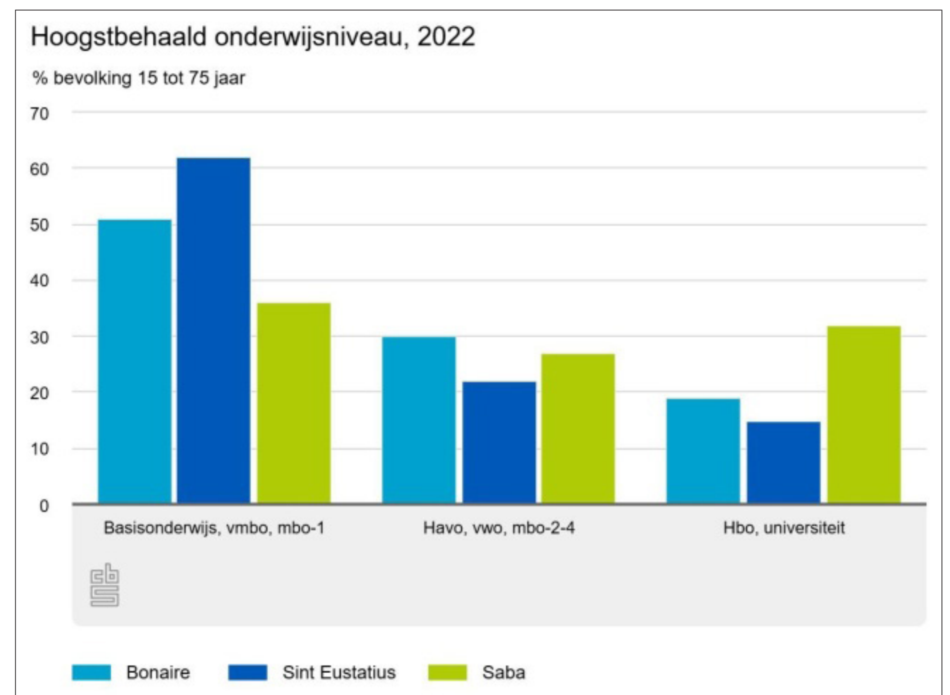
Inkomensongelijkheid en werkgelegenheid

De inkomensongelijkheid in Caribisch Nederland is relatief groot. In 2022 verdienden de hoogste 20 procent van de huishoudens 7 tot 9 keer meer dan de laagste 20 procent. Ter vergelijking: in Europees Nederland was dit verschil 4,1 keer. Een positieve noot is dat de inkomensongelijkheid op Sint Eustatius afneemt, wat mogelijk wijst op effectieve beleidsmaatregelen.

Ondanks deze ongelijkheid is de arbeidsparticipatie in de regio hoog. In 2022 bedroeg de netto arbeidsparticipatie op Bonaire en Sint Eustatius 73 procent, zelfs iets hoger dan in Europees Nederland. Op Saba lag dit percentage met 67 procent iets lager. Toch vertaalt deze hoge arbeidsparticipatie zich niet altijd naar voldoende inkomen, mede door het grote aandeel banen in laagbetaalde sectoren (CBS, 2024).

Onderwijs en kansen

Een ander punt van aandacht is het opleidingsniveau. Op Bonaire en Sint Eustatius heeft meer dan de helft van de beroepsbevolking basisonderwijs, vmbo of mbo-1 als hoogst behaalde opleidingsniveau. Op Saba is dit aandeel met 36 procent lager, wat kan bijdragen aan het relatief hogere mediaaninkomen op het eiland. Toch zijn de inwoners redelijk tevreden over hun opleidingskansen; 72 tot 75 procent gaf aan tevreden te zijn, vergeleken met 85 procent in Europees Nederland (CBS, 2024).

Hoog levensgeluk, maar werk aan de winkel

Caribisch Nederland biedt zijn inwoners een hoge levenskwaliteit in termen van geluk en tevredenheid, ondanks de financiële uitdagingen. De lage inkomens, inkomensongelijkheid en het armoederisico voor kinderen blijven echter hardnekkige problemen. Om de brede welvaart te vergroten, is een gerichte aanpak nodig die economische groei, inkomensgelijkheid en onderwijsverbetering centraal stelt.

De komende jaren zal de Monitor Brede Welvaart een belangrijke rol spelen in het volgen van de ontwikkeling van deze en andere indicatoren, zodat beleidsmakers effectief kunnen inspelen op de behoeften van de inwoners van Bonaire, Sint Eustatius en Saba.

Bronnen:

• *Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Monitor Brede Welvaart Caribisch Nederland 2024.*
• *Dashboard Monitor Brede Welvaart en SDG's Caribisch Nederland, 2024.*

Meer schade in 2023

Criminaliteit treft Nederlanders harder

IN 2023 hebben Nederlandse burgers te maken gehad met een forse stijging van de schade door criminaliteit. In totaal bedroeg de schade 3,2 miljard euro, 13 procent meer dan in 2021. Dit blijkt uit de Veiligheidsmonitor 2023, uitgevoerd door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) en het ministerie van Justitie en Veiligheid. Vooral fietsdiefstal en online fraude blijken grote schadeposten, wat vragen oproept over de aanpak van criminaliteit en bescherming van burgers.

Criminaliteit blijft toenemen

In 2023 rapporteerden Nederlanders 4,7 miljoen delicten die financiële schade veroorzaakten. Bij 77 procent van deze delicten ging het om diefstal van geld of eigendommen, zoals fietsen of spullen uit auto's. Fraude bij online aankopen bleef een van de meest voorkomende delicten, met 1,3 miljoen incidenten. Hoewel het aantal gevallen niet toenam ten opzichte van 2021, zorgden deze delicten alsnog voor aanzienlijke schade. Bij de helft van de gevallen bleef het financiële verlies onder de 60 euro, maar de cumulatieve impact is groot.

Fietsdiefstal kende een opvallende toename: in 2023 werden bijna een miljoen fietsen gestolen, 30 procent meer dan twee jaar eerder. Dit leverde een schadepost op van 698 miljoen euro. Naast fietsdiefstal steeg ook de schade door zakkenrollerij met 50 procent. Auto-inbraken en vernielingen van fietsen kwamen eveneens vaker voor.

Fraude en digitale dreiging

Digitale criminaliteit blijft een punt van zorg. Vooral bancaire fraude, waarbij criminelen toegang kregen tot bankrekeningen via gestolen bankpassen of misbruik van pincodes, nam toe. In 2023 werden Nederlanders 110 duizend keer slachtoffer van deze vorm van fraude. Bij de helft van de gevallen was de schade minder dan 300 euro, maar door de stijging in incidenten blijft de totale impact groot.

Een andere vorm van fraude, niet-bancaire fraude, bleef stabiel met 74 duizend gevallen. Hier worden slachtoffers misleid om zelf geld over te maken aan criminelen, vaak via phishing of valse identiteiten. De gemiddelde schade bedroeg minder dan 400 euro in de helft van de gevallen. Samen zorgden deze vormen van fraude in 2023 voor 375 miljoen euro schade.

Grote schadeposten: fietsen en vernielingen

Fietsdiefstal blijft de grootste schadepost voor burgers,

met een totaalbedrag van 698 miljoen euro. Vernielingen aan auto's leverden een schade van 483 miljoen euro op. Beide vormen van criminaliteit zijn in 2023 fors gestegen. Daarnaast veroorzaakte online criminaliteit, zoals aankoopfraude, 247 miljoen euro schade. Dit is wel een daling ten opzichte van 2021, toen online delicten nog 28 procent van de totale schade uitmaakten.

Slachtoffers krijgen vaak vergoeding

Hoewel criminaliteit toeneemt, is het niet alleen kommer en kwel. Slachtoffers kregen in 2023 ongeveer 38 procent van hun schade vergoed, voornamelijk door banken, verzekeraars en creditcardmaatschappijen. Bij bancaire fraude kregen slachtoffers in 80 procent van de gevallen hun schade volledig gecompenseerd. Ook schade door gestolen of vernielde auto's werd vaak vergoed.

De stijgende cijfers benadrukken dat criminaliteit een groeiend probleem blijft. Vooral de toename van fietsdiefstal en de blijvende dreiging van fraude vragen om meer aandacht. Inwoners kunnen zelf maatregelen nemen, zoals betere beveiliging van fietsen en waakzaamheid bij online aankopen. Tegelijkertijd zijn er structurele oplossingen nodig, zoals strengere handhaving en meer preventieve acties vanuit de overheid.

Voor veel Nederlanders blijft de financiële impact van criminaliteit groot, ondanks vergoedingen van schade. Dit maakt het cruciaal om de focus op veiligheid en bescherming te vergroten, zodat de schade in de komende jaren beperkt kan worden.

Bronnen:

- *Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), Veiligheidsmonitor 2023.*
- *Artikel Schade van criminaliteit tegen burgers, 2023 versus 2021.*
- *Ministerie van Justitie en Veiligheid.*

Kantelpunten in het Klimaatdebat:

Waarom Wetenschappers de Term Willen Schrappen

IN het debat over klimaatverandering wordt vaak gesproken over 'kantelpunten' – kritieke drempels waarbij kleine veranderingen leiden tot onomkeerbare en ingrijpende gevolgen voor het klimaatsysteem. Hoewel deze term de urgentie van de klimaatcrisis benadrukt, roept een groeiende groep wetenschappers nu op tot herziening van dit begrip. Zij stellen dat de term verwarring veroorzaakt en mogelijk contraproductief is voor klimaatactie.

Misleidende en Abstracte Waarschuwingen

Volgens een opiniestuk in Nature, geschreven door wetenschappers van onder meer Princeton en Rutgers University, is de term 'kantelpunt' slecht gedefinieerd en wordt deze vaak onjuist toegepast. Ze betogen dat de apocalyptische toon van de term niet leidt tot meer actie, maar eerder tot fatalisme. Mensen reageren beter op directe bedreigingen zoals overstromingen, droogtes en bosbranden dan op abstracte concepten waarvan de timing onzeker is.

"Het publiek reageert eerder op tastbare en onmiddellijke bedreigingen dan op vage ideeën over toekomstige rampspoed," zegt Robert Kopp, hoofdauteur van het artikel en professor aan Rutgers University. Hij benadrukt dat klimaatverandering tastbaar en actueel is, en dat communicatie daarover duidelijk en gericht moet zijn.

Kantelpunten en Hun Beperkingen

De term 'kantelpunt' wordt in klimaatwetenschap gebruikt om fenomenen aan te duiden zoals het stilvallen van de Atlantische golfstroom (AMOC) of het verdwijnen van koraalriffen. Hoewel deze verschijnselen reëel zijn, suggereren wetenschappers dat de term te breed wordt toegepast en daardoor aan effectiviteit inboet. Michael Oppenheimer, co-auteur van het opiniestuk en professor aan Princeton, stelt: *"Pogingen om zoveel verschillende fenomenen onder* één *noemer te brengen, dragen niet bij aan de wetenschap."*

Daarnaast kan de nadruk op kantelpunten leiden tot misverstanden over klimaatactie. Het idee dat een specifieke drempel – zoals 1,5°C opwarming – een absolute grens is, kan het gevoel geven dat alle inspanningen nutteloos zijn zodra deze grens wordt overschreden. Elisabeth Gilmore, professor aan Carleton University, stelt: *"Elke fractie van een graad telt. Hoe warmer de aarde wordt, hoe groter de noodzaak om emissies te verminderen."*

Urgentie Ligt in Actuele Klimaatgebeurtenissen

Wetenschappers wijzen erop dat heftige klimaatgebeurtenissen zoals bosbranden, droogtes en hittegolven veel beter geschikt zijn om collectieve actie te stimuleren.

Deze gebeurtenissen zijn direct en zichtbaar, en creëren een gevoel van urgentie dat mensen motiveert om in actie te komen. Rachael Shwom, professor aan Rutgers University, benadrukt dat beleidsmakers eerder reageren op duidelijke, onmiddellijke gebeurtenissen dan op abstracte concepten zoals kantelpunten.

De Weg Vooruit: Helderheid en Hoop

De auteurs van het Nature-artikel pleiten voor een verschuiving in klimaatcommunicatie. In plaats van te focussen op kantelpunten, zouden wetenschappers en beleidsmakers de voordelen van klimaatactie moeten benadrukken. Dit omvat verbeteringen in luchtkwaliteit, energiebesparing en economische kansen door groene technologie. Door deze voordelen centraal te stellen, kan het publiek worden gemotiveerd om actie te ondernemen tegen klimaatverandering.

De discussie over kantelpunten in het klimaatdebat illustreert de complexiteit van effectieve communicatie over klimaatverandering. Hoewel de term nuttig is geweest om aandacht te genereren, wijzen wetenschappers erop dat het tijd is voor een meer toegankelijke en hoopvolle benadering. Door zich te richten op actuele gevolgen en directe voordelen van klimaatactie, kan het publiek beter geïnformeerd en gemotiveerd worden om bij te dragen aan oplossingen voor een duurzamere toekomst.

Bronnen:

- *Nature: 'Tipping points' confuse and can distract from urgent climate action*
- *Duurzame Student: De vele gezichten van de kantelpunt-metafoor*
- *MO*: De apocalyps is al bezig, maar ongelijk verdeeld*

Obesitas Heeft Geheugen:

Waarom Vetcellen Gewichtstoename Bevorderen na Afvallen

VEEL mensen die aanzienlijk gewicht verliezen, komen na verloop van tijd weer aan. Recent onderzoek suggereert dat dit fenomeen niet alleen te wijten is aan gedragsfactoren, maar ook aan biologische processen binnen vetcellen. Deze cellen onthouden als het ware obesitas door blijvende epigenetische veranderingen, zo blijkt uit een studie gepubliceerd in Nature.

Epigenetische Veranderingen in Vetcellen

Onderzoekers van de ETH Zürich ontdekten dat vetcellen bij mensen met obesitas afwijkende epigenetische markeringen vertonen. Deze moleculaire labels op het DNA beïnvloeden genen die vetopslag en -verbranding reguleren. Opvallend is dat deze veranderingen zelfs twee jaar na gewichtsverlies nog aanwezig zijn, wat suggereert dat vetcellen een 'geheugen' behouden. Dit kan leiden tot efficiëntere vetopslag, zelfs bij een gezonde levensstijl.

Experimenten bij Muizen

De bevindingen werden bevestigd in experimenten met muizen. Obese muizen die gewicht verloren, ontwikkelden dezelfde epigenetische veranderingen als mensen. Toen deze muizen een vetrijk dieet kregen, kwamen zij gemiddeld drie keer zoveel aan als muizen zonder obesitasgeschiedenis. Dit wijst erop dat de epigenetische veranderingen vetcellen actiever maken in het opslaan van vet, wat gewichtstoename bevordert.

Biologische Factoren Achter het Jojo-effect

De ontdekking van dit 'geheugen' biedt een nieuwe verklaring voor het jojo-effect. Waar vaak gedacht wordt dat terugkerend gewicht uitsluitend te wijten is aan een gebrek aan discipline, benadrukt dit onderzoek de rol van biologische processen. Deze epigenetische aanpassingen maken gewichtsbehoud na afvallen bijzonder uitdagend.

Mogelijkheden voor Behandeling

Hoewel er momenteel geen behandelingen zijn om deze epigenetische veranderingen te corrigeren, suggereren wetenschappers dat toekomstige interventies zoals medicijnen of specifieke dieetstrategieën kunnen helpen om het geheugen van vetcellen te resetten. Dit zou gewichtsbehoud op de lange termijn aanzienlijk kunnen verbeteren. Henriette Kirchner, epigeneticus aan de Universiteit van Lübeck, stelt dat medicijnen gericht op epigenetica mogelijk binnen enkele decennia beschikbaar komen.

De ontdekking dat vetcellen een epigenetisch geheugen van obesitas behouden, biedt belangrijke inzichten in de strijd tegen overgewicht. Dit onderzoek benadrukt dat obesitas een complexe aandoening is, waarbij biologische en gedragsfactoren hand in hand gaan. Door verder te investeren in onderzoek en behandeling kunnen effectievere strategieën worden ontwikkeld om duurzaam gewichtsverlies te ondersteunen.

Bronnen:

- *Nature - Artikel over epigenetische veranderingen bij obesitas*
- *Foodlog.nl - Vetcellen vergeten obesitas niet*
- *El Pais - Onderzoek naar obesitasgeheugen in vetcellen*

Nieuwe Bevindingen en Implicaties

Stijgende Prevalentie van Autisme

RECENT onderzoek gepubliceerd in JAMA Network Open toont een aanzienlijke toename van autisme-diagnoses in de Verenigde Staten tussen 2011 en 2022. Deze stijging gaat gepaard met een afname van raciale, etnische en genderverschillen in diagnoses, wat wijst op vooruitgang richting meer rechtvaardige gezondheidszorgpraktijken.

Toch benadrukt de algemene toename de noodzaak voor voortgezet onderzoek en extra middelen ter ondersteuning van individuen met autisme en hun families.

Significante Toename in Diagnoses
Het onderzoek analyseerde elektronische medische dossiers en verzekeringsclaims van meer dan 12 miljoen personen binnen geïntegreerde zorgsystemen in de VS. De resultaten toonden een stijging van 175% in autisme-diagnoses, van 2,3 per 1.000 personen in 2011 naar 6,3 per 1.000 in 2022. Opvallend was de toename van 450% in diagnoses bij volwassenen van 26 tot 34 jaar, wat suggereert dat autisme niet langer uitsluitend als een kinderstoornis wordt gezien.

Vermindering van Dispariteiten
Historisch gezien werden jongens vier keer vaker gediagnosticeerd met autisme dan meisjes. Echter, tussen 2011 en 2022 stegen de diagnoses bij meisjes met 305%, vergeleken met 185% bij jongens, wat de man-vrouwverhouding verkleinde tot 3:1. Deze trend suggereert verbeterde herkenning en diagnose van autisme bij meisjes, mogelijk door verhoogd bewustzijn en aangepaste diagnostische criteria.

Daarnaast werden voorheen hogere prevalentiecijfers van autisme gerapporteerd bij blanke kinderen in vergelijking met andere raciale of etnische groepen. Recente gegevens tonen echter grotere relatieve toenames in prevalentie onder zwarte, Spaanse en Aziatische of Pacifische eilandkinderen, wat wijst op verbeterde identificatie en toegang tot diensten voor historisch onderbediende groepen.

Veranderende Diagnostische Criteria en Bewustzijn
De publicatie van de vijfde editie van het Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders (DSM-5) in 2013 breidde de definitie van autisme uit door stoornissen zoals het syndroom van Asperger en de stoornis van Rett onder de paraplu van autismespectrumstoornis te brengen. Deze bredere definitie, samen met verhoogd bewustzijn en verbeterde screeningspraktijken, heeft waarschijnlijk bijgedragen aan de stijging van diagnoses.

Implicaties voor de Gezondheidszorg
De aanzienlijke toename in autisme-diagnoses benadrukt de dringende behoefte aan uitgebreide gezondheidszorgdiensten die zijn afgestemd op de unieke behoeften van zowel kinderen als volwassenen met autisme. Gezien autisme een levenslange aandoening is, is het essentieel om ondersteunende structuren te ontwikkelen die individuen gedurende hun hele leven bijstaan. Dit omvat vroege interventieprogramma's, onderwijsvoorzieningen en werkgelegenheidsinitiatieven die zijn ontworpen om inclusie en participatie in de samenleving te bevorderen.

De bevindingen van deze studie onderstrepen de noodzaak voor voortdurende inspanningen om de diagnose en ondersteuning van autisme te verbeteren. Hoewel de afname van raciale, etnische en genderverschillen in diagnoses bemoedigend is, blijft het cruciaal om te zorgen voor gelijke toegang tot middelen en diensten voor alle individuen met autisme. Door te investeren in onderzoek, bewustwording en infrastructuur kunnen we een samenleving creëren die de diversiteit van neurologische ontwikkeling omarmt en ondersteunt.

Bronnen:
- *Autism Diagnosis Among US Children and Adults, 2011-2022*
- *The Argument Over a Long-Standing Autism Intervention*

Oeroude Voetafdrukken:

Bewijs van Twee Mensensoorten die Samenleefden

IN 2021 ontdekten archeologen aan de oostelijke oever van het Turkanameer in Kenia een bijzondere vondst: voetafdrukken van twee uitgestorven mensensoorten. Deze vondst, gepubliceerd in het wetenschappelijke tijdschrift Science, toont aan dat Homo erectus en Paranthropus boisei ongeveer 1,5 miljoen jaar geleden gelijktijdig in hetzelfde gebied leefden.

Een Zeldzame Blik op het Verleden

De voetafdrukken werden ontdekt op de archeologische vindplaats Koobi Fora en omvatten een spoor van twaalf afdrukken, vermoedelijk achtergelaten door Paranthropus boisei. Naast dit spoor werden drie geïsoleerde voetafdrukken gevonden die mogelijk afkomstig zijn van Homo erectus. De nabijheid en het ontbreken van overlappende sporen suggereren dat deze afdrukken binnen enkele dagen na elkaar zijn gemaakt.

'Het is uitzonderlijk om bewijs te vinden dat twee verschillende soorten over hetzelfde oppervlak liepen,' zegt evolutiebioloog Kevin Hatala van Chatham-universiteit in de VS, die het onderzoek leidde. Dit directe bewijs biedt nieuwe inzichten in hoe vroege mensachtigen met elkaar samenleefden.

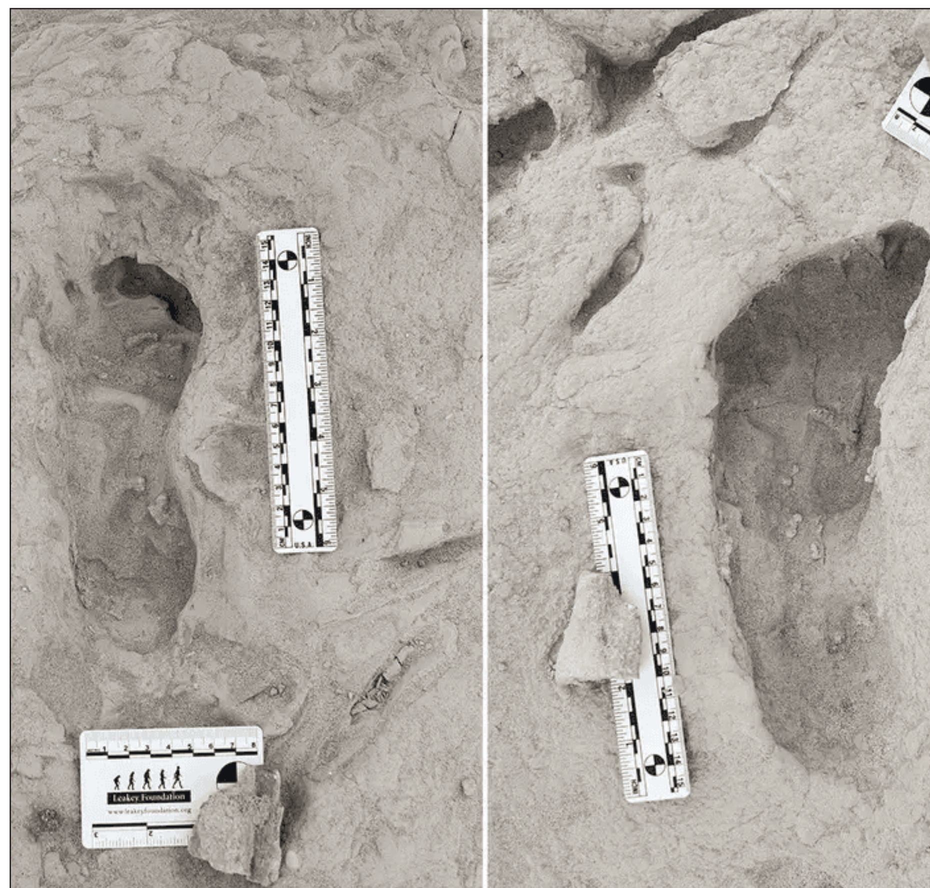
Twee Soorten, Twee Levenswijzen

Homo erectus, een vroege vertegenwoordiger van het geslacht Homo, had een slank lichaam en grotere hersenen. Deze soort jaagde waarschijnlijk op dieren en had een gevarieerd dieet. Paranthropus boisei daarentegen had robuuste kaken en tanden, geschikt voor het eten van taaie vegetatie zoals grassen. Hun uiteenlopende aanpassingen wijzen op verschillende niches binnen hetzelfde ecosysteem, wat concurrentie waarschijnlijk minimaliseerde.

'Homo erectus en Paranthropus boisei waren waarschijnlijk in staat om meer dan 100.000 jaar naast elkaar te leven zonder significante concurrentie,' aldus Hatala. Dit suggereert dat de soorten elk hun eigen leefwijze hadden en elkaar niet direct bedreigden.

De Evolutie van Tweevoeters

Naast de inzichten in hun co-existentie werpt de vondst ook nieuw licht op het bewegingsgedrag van Paranthropus boisei. De rechte lijn van voetafdrukken toont aan dat deze soort, net als Homo erectus, op twee benen liep. Tot nu toe was er weinig direct bewijs voor hoe P. boisei zich voortbewoog, aangezien er nooit een compleet skelet van deze soort is gevonden.

Antropoloog Ashleigh Wiseman van University College Londen, die niet bij het onderzoek betrokken was, benadrukt de waarde van deze ontdekking. 'Dit is het eerste ondubbelzinnige bewijs dat Paranthropus boisei op twee benen liep,' zegt ze.

Implicaties voor Menselijke Evolutie

Deze ontdekking is belangrijk omdat het de complexiteit van menselijke evolutie benadrukt. In plaats van een lineair proces, waarin de ene soort de andere opvolgde, suggereert dit bewijs dat meerdere mensensoorten gedurende lange perioden naast elkaar leefden. Veranderingen in het milieu, zoals droogte, hebben mogelijk bijgedragen aan het uitsterven van P. boisei, terwijl de meer flexibele Homo erectus overleefde en uiteindelijk Afrika verliet.

De voetafdrukken bij het Turkanameer bieden een unieke en waardevolle blik op het verleden. Ze onthullen een wereld waarin verschillende mensensoorten naast elkaar bestonden en zich aanpasten aan hun omgeving zonder directe competitie. Deze ontdekking verrijkt ons begrip van de complexiteit en diversiteit van menselijke evolutie.

Bronnen:

• *Reuters: Fossil footprints in Kenya show two ancient human species coexisted*
• *AP News: Muddy footprints suggest 2 species of early humans were neighbors in Kenya*
• *Science Journal: Human footprints at Koobi Fora*

Het Judas-effect:

Een Studie naar de Invloed van Judas Iskariot

JUDAS Iskariot, een naam die door de geschiedenis heen weerklinkt, staat voornamelijk bekend om zijn beruchte verraad aan Jezus. Toch biedt een diepgaande analyse van zijn karakter en de invloed die hij uitoefende een genuanceerder begrip van deze raadselachtige figuur. Wetenschappers hebben zijn motieven onderzocht, variërend van teleurstelling over het type Messias dat Jezus vertegenwoordigde tot financiële gewin. Judas' handelingen, culminerend in de verraderlijke kus, blijven een onderwerp van fascinatie en analyse.

Opmerkelijk genoeg schetst de Bijbel een beeld van Judas waaruit blijkt dat hij nauwelijks verschilde van de andere discipelen. Hij toonde toewijding aan Jezus, werd belast met de verantwoordelijkheid over de geldbuidel en predikte het evangelie samen met zijn medediscipelen. Vanuit het perspectief van de Bijbel waren er geen duidelijke waarschuwingssignalen of karaktereigenschappen die hem onderscheidden. Hij leek een gewone volgeling, volledig geïntegreerd in het bonte gezelschap van discipelen.

De naam "Judas Iskariot" verwijst naar zijn afkomst uit Kerioth, een dorp in de zuidelijke regio van Judea. Hoewel er kleine culturele verschillen kunnen zijn geweest tussen hem en de discipelen uit Galilea, wordt hier in de Bijbel weinig nadruk op gelegd. Judas kwam betrouwbaar over, beheerde de geldbuidel en nam deel aan het prediken, wat hem waarschijnlijk aan dezelfde vervolging blootstelde als zijn medediscipelen.

Waarom is er echter zo weinig geschreven over Judas vóór de fatale daad van verraad? Het antwoord is wellicht verrassend eenvoudig: er was niets buitengewoons aan hem. Hij leek naadloos op te gaan in de kring van discipelen, waarbij hij dezelfde verantwoordelijkheden en ervaringen deelde. Onder deze schijn van toewijding droeg Judas echter een masker dat zijn ware intenties verborg, en daarmee illustreert hij de capaciteit voor bedrog, zelfs bij degenen die op het oog onopvallend en gewoon lijken.

De invloed van het "Judas-effect" wordt duidelijk in een opmerkelijke gebeurtenis toen Maria Jezus zalfde in Bethanië. Aanvankelijk waren het slechts enkele discipelen die nadachten over de vermeende verspilling, maar het was Judas die de praktische vraag uitsprak: *"Waarom is deze zalf niet verkocht voor driehonderd denarie en aan de armen gegeven?"* Deze ogenschijnlijk eenvoudige suggestie zette een kettingreactie in gang. Discipelen die aanvankelijk alleen

dachten, begonnen te spreken en uiteindelijk werden allen beïnvloed, tot het punt dat ze Maria berispten om haar daad van aanbidding. Judas' invloed op de perceptie van de discipelen toont de diepgaande impact aan die één individu, zelfs een ongelovige binnen een groep gelovigen, kan uitoefenen.

In de hedendaagse context kan het "Judas-effect" zich manifesteren als subtiele suggesties, gedachten of invloeden die gelovigen ertoe brengen hun geloof in twijfel te trekken of andere aspecten van het leven te verkiezen boven hun toewijding aan Christus. Dit kan zich uiten in een verschuiving van de focus van aanbidding naar persoonlijke belangen, de gedachte dat andere bedieningen belangrijker zijn dan aanbidding, of zelfs ongefundeerde kritiek binnen de christelijke gemeenschap.

Bij het overdenken van het "Judas-effect" moeten we onszelf afvragen of we op soortgelijke wijze zijn beïnvloed. Hebben we externe invloeden toegestaan om onze prioriteiten en toewijding aan Christus te verzwakken? Of dragen we zelf, wellicht onbedoeld, bij aan dit effect door het bevorderen van eigenbelang, negatieve houdingen of trots binnen onze geloofsgemeenschap? Door het herkennen van dergelijke invloeden kunnen we bewust inspanningen leveren om onze toewijding aan ons geloof en onze aanbidding te handhaven, en ervoor zorgen dat we niet worden beïnvloed om af te dwalen van ons spirituele pad.

Bronnen:

- *Wie was Judas Iskariot volgens de Bijbel*
- *Judas Iskariot - Wikipedia*
- *De 12 apostelen: Wie waren de discipelen van Jezus*
- *The Motives of Judas - Simply Catholic*

Recap Week 49

Raad van Advies Aruba Weer Compleet

Na Benoeming Maas van Drie

OP 29 november 2024 is de heer M.F. (Maas) van Drie (MBA) beëdigd als lid van de Raad van Advies door de Gouverneur van Aruba, Zijne Excellentie Alfonso Boekhoudt. De ceremonie vond plaats in aanwezigheid van de voorzitter en secretaris van de Raad. Met deze benoeming, die op 1 november 2024 inging, is de Raad van Advies weer volledig bezet.

De heer Van Drie vult de vacature op die ontstond door de overstap van de heer drs. M.M. Agunbero naar het CAFT. Met zijn financiële en economische expertise zal Van Drie een cruciale rol spelen in het adviseren over wetgeving en het beoordelen van de begroting van Aruba, evenals de financiële en economische impact van beleidsvoorstellen.

De benoeming geldt voor een termijn van zeven jaar en benadrukt het belang van deskundigheid in de Raad van Advies voor het waarborgen van duurzame besluitvorming op Aruba.

TBS:
Een Cruciale Stap voor het Strafrecht in Aruba

TERBESCHIKKINGSTELLING (TBS), een maatregel uit het Nederlandse strafrecht, combineert intensieve psychiatrische zorg met rehabilitatie voor personen die ernstige misdrijven hebben gepleegd en lijden aan psychische stoornissen. Deze aanpak reduceert recidive en biedt een humane benadering van strafrecht. Aruba kent echter geen vergelijkbare voorziening, wat leidt tot zorgwekkende gevolgen voor zowel de samenleving als de betrokken individuen.

Momenteel worden veel daders met psychische problemen in gevangenissen geplaatst, waar adequate mentale zorg vaak ontbreekt. Dit verhoogt het risico op recidive en verergert psychische klachten. Reclassering biedt wel begeleiding, maar geen klinische behandeling voor ernstige gevallen.

Het opzetten van een TBS-systeem vraagt aanzienlijke investeringen in infrastructuur, gespecialiseerde zorg en juridische hervormingen. Samenwerking tussen Aruba en Nederland is essentieel om expertise en middelen te combineren. TBS is geen luxe, maar een noodzakelijke stap naar een veiliger en menselijker strafrechtssysteem, dat zowel de gemeenschap als de betrokkenen beter beschermt.

Aruba Heeft Maatwerkoplossingen Nodig voor Sociaal-Economische Uitdagingen

ARUBA, met zijn unieke mix van culturen en uitdagingen, kan niet langer vertrouwen op generieke ‘one size fits all’-benaderingen om sociale en economische problemen aan te pakken. Deze standaardoplossingen negeren vaak de complexiteit en diversiteit van de eilandgemeenschap, waardoor kwetsbare groepen onvoldoende ondersteuning krijgen. Generieke strategieën, zoals uniforme educatieve hervormingen of algemene beleidsmaatregelen voor kleine ondernemingen, missen vaak de nuances van verschillende behoeften. Dit kan leiden tot inefficiëntie en onbedoeld grotere ongelijkheden.

Een persoonlijke aanpak is essentieel. Dit begint met het begrijpen van de specifieke behoeften van gemeenschappen, bedrijven en sectoren, ondersteund door nauwkeurige data en betrokkenheid van belanghebbenden. Samenwerking tussen overheid, private sector en maatschappelijke organisaties is cruciaal. Door te investeren in maatwerkoplossingen kan Aruba effectievere en rechtvaardigere strategieën ontwikkelen, waardoor middelen optimaal worden benut en vertrouwen in de samenleving wordt versterkt. Dit is de sleutel tot een inclusieve en duurzame toekomst voor het eiland.

Ouderenmishandeling in de Familiale Omgeving

OUDERENMISHANDELING is een zorgwekkend probleem dat vaak verborgen blijft achter gesloten deuren. Hoewel er vaak wordt aangenomen dat mishandeling vooral plaatsvindt in instellingen, komt het merendeel voor binnen families. Daders zijn vaak degenen van wie ouderen afhankelijk zijn voor zorg, zoals kinderen, kleinkinderen of andere familieleden. Dit schaadt niet alleen het vertrouwen, maar ook de waardigheid en veiligheid van kwetsbare ouderen.

Mishandeling omvat fysieke en emotionele mishandeling, financiële uitbuiting en verwaarlozing. →→

Familieleden kunnen door stress of frustratie agressief reageren, of ouderen manipuleren voor financieel gewin. Verwaarlozing, vaak moeilijker te detecteren, kan leiden tot isolatie en gezondheidsproblemen. Oorzaken zijn stressvolle zorgtaken, financiële druk, en onopgeloste conflicten. Ouderen rapporteren zelden misbruik uit angst voor represailles. Publieke bewustwording, betere ondersteuning voor mantelzorgers en striktere wettelijke bescherming zijn essentieel om dit probleem aan te pakken en ouderen de zorg en respect te bieden die zij verdienen.

Aruba en de Mogelijke Migratiegolf uit Venezuela

DE aanhoudende crisis in Venezuela blijft een uitdaging voor het Caribisch gebied, inclusief Aruba. De recente economische rapporten van de Centrale Bank van Venezuela wijzen op verslechterende omstandigheden door internationale sancties en interne economische problemen, wat een nieuwe migratiegolf kan veroorzaken.

Aruba, slechts 30 kilometer van Venezuela, kan geconfronteerd worden met aanzienlijke druk op publieke diensten zoals zorg, huisvesting en onderwijs. Daarnaast vormt de integratie van migranten, vaak in een ongereguleerde status en met dringende humanitaire behoeften, een complex probleem. Tegelijkertijd kan migratie economische kansen bieden, zoals de toevoeging van nieuwe arbeidskrachten en vaardigheden, mits effectief beheerd.

Aruba moet zich voorbereiden door grenscontroles te versterken, registratiesystemen te verbeteren en internationale steun te zoeken. Samenwerking met Nederland en regionale partners is essentieel om een evenwicht te vinden tussen humanitaire hulp en het waarborgen van economische en sociale stabiliteit op het eiland.

CELIA:

Nieuwe Onderzeekabel Verbindt het Caribisch Gebied met de VS

HET CELIA-project, een nieuwe geavanceerde onderzeekabel, zal Aruba, Martinique, Antigua, Puerto Rico en Boca Raton (Florida) verbinden. Deze kabel van 3.700 km, uitgerust met de nieuwste fiberoptische technologie, biedt een capaciteit van minimaal 170 Tbps en zal operationeel zijn in het derde kwartaal van 2027. SETAR, Orange, Telxius en APUA vormen het consortium achter CELIA, met Alcatel Submarine Networks als infrastructuurleverancier. CELIA verbetert de regionale connectiviteit door hoge internetsnelheden met lage latency en biedt een betrouwbare datatransfer voor de groeiende digitale vraag.

Naast economische voordelen bevordert CELIA wereldwijde dataverbindingen, ondersteunt duurzaam economisch herstel en verkleint de digitale kloof. Strikte milieubeschermingsnormen worden gehanteerd tijdens de aanleg van het project. Met CELIA verzekert Aruba haar positie als internationaal verbonden eiland, wat investeringen stimuleert, lokale bedrijven ondersteunt en cruciale sectoren zoals onderwijs en toerisme versterkt.

Van Passie naar Armoede:

De Realiteit voor Arubaanse Kunstenaars

KUNSTENAARS en creatievelingen spelen een cruciale rol in de culturele identiteit van Aruba. Hun werk verrijkt de gemeenschap en draagt bij aan de economie via toerisme en cultureel erfgoed. Toch worden Arubaanse kunstenaars vaak onvoldoende beloond, wat hen belemmert om zich volledig op hun werk te richten. De oorzaak ligt in het gebrek aan erkenning van kunst als een professioneel vak. Kunstenaars worden regelmatig gevraagd hun werk of optredens te leveren tegen lage vergoeding of zelfs gratis, onder het mom van “exposure”. Tegelijkertijd zorgen digitale platforms ervoor dat kunst vaak zonder compensatie wordt geconsumeerd. Deze onderwaardering heeft financiële en emotionele gevolgen. Kunstenaars moeten vaak meerdere banen combineren, waardoor ze minder tijd hebben voor hun creaties. Het gebrek aan waardering kan leiden tot burn-out of zelfs het verlaten van de kunstsector.

Oplossingen liggen in eerlijke beloning, educatie over de waarde van kunst en meer overheids- en privésteun. Investeren in kunstenaars betekent investeren in Aruba’s culturele en economische toekomst.

Publieke Zorg om Media Censuur in Zaak Flamingo

DE recente verwijdering van een gedetailleerd nieuwsartikel over de controversiële zaak Flamingo →→

heeft geleid tot aanzienlijke publieke bezorgdheid over mediacensuur en gebrek aan transparantie. De zaak draait om vermeend misbruik van publieke middelen en dubieuze contracten met betrokkenheid van voormalige functionarissen. Een kernpunt is de rol van G.T., die volgens berichten als overheidsmedewerker voornamelijk privébelangen zou hebben gediend bij een onderneming verbonden aan O.O. Bewijzen suggereren dat G.T.'s publieke salaris mogelijk werd gebruikt om private belangen te subsidiëren. Dit roept vragen op over belangenverstrengeling en misbruik van belastinggeld.

De verwijdering van het artikel voedt zorgen over persvrijheid, een essentiële pijler van democratie. Burgers eisen transparantie en verantwoordelijkheid in deze zaak. Het aanpakken van corruptie, versterken van toezicht en waarborgen van vrije pers zijn cruciaal om vertrouwen in het bestuur te herstellen en verdere schendingen te voorkomen.

'Onverzettelijk':

Een Fascinerende Inkijk in de Arubaanse Politiek

HET boek Onverzettelijk: Marisol, 27 jaar in de Arubaanse politiek, geschreven door Kees Beekmans en Marisol Tromp, biedt een ongecensureerde blik op het politieke leven van Marisol Tromp. Tromp, die in 1997 op 28-jarige leeftijd de politiek betrad, vervulde rollen als Statenlid, minister en vicepremier. Haar carrière werd gekenmerkt door haar onwrikbare integriteit en conflicten met politieke partijen, waaronder MEP, AVP en POR. In het boek deelt Tromp persoonlijke ervaringen, van haar jeugd op Aruba tot haar politieke loopbaan. Haar stem vóór de 'versoberingswet' in 2010, tegen de partijlijn van de MEP, leidde tot haar vertrek. Het patroon van conflicten door haar principiële houding zette zich voort, met als dieptepunt haar afzetting in 2020.

Met 247 pagina's en illustraties van Ron Wever is het boek een waardevolle toevoeging aan de parlementaire geschiedenis van Aruba en een unieke kijk op de uitdagingen van politiek op een klein eiland.

Frustratie onder Toeristische Operators:

"Oneerlijke Concurrentie Maakt Overleven Moeilijk"

DE huidige toeristische hoogseizoen op Aruba verloopt anders dan verwacht. Hoewel veel cruiseschepen aanmeren, besteden bezoekers minder geld op het eiland. Dit veroorzaakt groeiende frustratie bij lokale touroperators, vooral bij kleinere bedrijven buiten de exclusieve havenzones.

Veel cruisetoeristen kiezen voor voordelige opties, zoals vooraf geboekte excursies of dagpassen voor Arubus, het

gesubsidieerde openbaar vervoer. Hierdoor daalt de vraag naar privé-tours, wat kleine ondernemingen zwaar treft.

Kleine operators klagen over oneerlijke concurrentie. Arubus profiteert van overheidssubsidies en biedt goedkope toegang tot populaire bestemmingen, terwijl kleine bedrijven hoge licentiekosten dragen. Daarnaast hebben grotere bedrijven met exclusieve havenrechten een voorsprong.

Lokale ondernemers roepen op tot eerlijke concurrentie. Ze vragen de overheid om subsidies voor Arubus te herzien en meer steun te bieden aan kleine bedrijven. Een evenwichtige aanpak is nodig om zowel openbaar vervoer als lokale ondernemingen te ondersteunen, zodat iedereen kan profiteren van Aruba's toerisme.

Caribisch Gebied Buiten de Regeling voor Nederlandse Identiteitskaart

DE recente scheiding van de Nederlandse Identiteitskaart (NIK) van de Paspoortwet heeft directe gevolgen voor Aruba, Curaçao en Sint Maarten. Deze wijziging verlicht de administratieve lasten en geeft de Caribische delen van het Koninkrijk meer autonomie in het beheer van hun eigen identiteitsdocumenten.

De NIK valt nu onder een aparte wetgeving voor Nederland, zonder directe impact op de Caribische gebieden. Voor Aruba betekent dit minder administratieve druk en meer focus op lokale documentbehoeften. Aangezien de NIK sinds 2013 geen officieel reisdocument meer is binnen het Koninkrijk, is onafhankelijke regulering logisch en praktisch. Hoewel de NIK uit de Paspoortwet is gehaald, behouden de gouverneurs in het Caribisch gebied bevoegdheden zoals inbeslagname indien nodig.

Deze verandering maakt snellere aanpassing aan Europese regelgeving en technologische ontwikkelingen mogelijk, terwijl het Caribisch gebied onnodige aanpassingen wordt bespaard. Dit versterkt de efficiëntie en zelfstandigheid van Aruba en de andere eilanden binnen het Koninkrijk.

→→

Z Air Introduceert Embraer E140:

Nieuwe Impuls voor Aruba's Toerisme en Economie

Z Air breidt haar vloot uit met de Embraer E140, een regionale jet met 44 zitplaatsen. Dit 22 jaar oude toestel, eigendom van Regional One, zal naar verwachting vanaf 2024 strategische bestemmingen zoals Medellín, Colombia bedienen, naast de huidige routes tussen Aruba, Bonaire en Curaçao.

De toevoeging van de E140 versterkt Aruba's luchtverbindingen in de regio en opent nieuwe mogelijkheden voor efficiëntere en frequentere vluchten. Dit kan leiden tot een toename van het toerisme, vooral uit Zuid-Amerika, en stimuleert daarmee de lokale economie. De capaciteit van de E140 is ideaal voor de groeiende regionale markten en bevordert betere bereikbaarheid en meer toeristenstromen. Economisch gezien creëert deze uitbreiding indirecte werkgelegenheid in sectoren zoals transport, horeca en toeristische dienstverlening. Tegelijkertijd bevordert het een nauwere samenwerking binnen de ABC-eilanden en verstevigt het Aruba's positie als aantrekkelijk Caribisch knooppunt.

Belangrijke Stap naar Restauratie John G. Emanbank Gebouw

OP 4 december 2024 werd een belangrijke mijlpaal bereikt in de herbestemming van het historische John G. Emanbank gebouw in Oranjestad. Stichting Monumentenfonds Aruba (SMFA), Aruba Bank, Ministerie van Economie en het Nationaal Restauratiefonds Nederland (NRF) ondertekenden een intentieovereenkomst voor de aankoop en restauratie van het pand aan de Caya G.F. Betico Croes 41.

Het gebouw, opgericht in 1925 als John G. Emanbank en sinds 1936 in gebruik door Aruba Bank, staat al meer dan tien jaar leeg. Met de geplande restauratie krijgt het pand een nieuwe bestemming, waaronder kantoren voor CBS en SER, een commerciële horecaruimte op de begane grond en een luxe appartement op de eerste verdieping.

De restauratie versterkt de historische waarde van het gebouw en draagt bij aan de revitalisatie van Oranjestad. De officiële overdracht aan SMFA en de start van het project worden verwacht tegen eind 2025.

Digicel Lanceert Feestelijke Campagne "Comparti Sonrisa di Oro"

DIGICEL viert het einde van het jaar met de campagne "Comparti Sonrisa di Oro", waarbij zowel prepaid- als postpaidklanten kans maken op prachtige prijzen. De campagne loopt van 27 november 2024 tot 3 januari 2025 en biedt prijzen zoals elektronica, een 'home makeover', winkeltegoed en twee retourtickets naar een bestemming naar keuze met Copa Airlines.

Digicel introduceert ook vernieuwde Postpaid Unlimited-plannen met onbeperkte data en de nieuwe Plannen om te Delen, waarmee gebruikers data kunnen delen met 2, 3 of 4 personen. Klanten die een postpaidplan activeren ontvangen een gratis Samsung A25.

De legendarische Shopping Nights keren terug met speciale aanbiedingen en activiteiten op 4 december (San Nicolas), 12 december (Boulevard) en 19 december (finale).

Digicel nodigt iedereen uit om deel te nemen en wenst Aruba fijne feestdagen toe, terwijl ze klanten inspireert om de Sonrisa di Oro te delen. Bezoek Digicel's platforms voor meer informatie.

Parlement Behandelt Suppletorische Begroting 2024 op 16 December

DE laatste officiële vergadering van de huidige samenstelling van het Parlement zal plaatsvinden op zaterdag 16 december 2024. Tijdens deze openbare bijeenkomst wordt de suppletorische begroting voor 2024 behandeld.

Parlementsvoorzitter Raymond Kamperveen heeft deze datum vastgesteld, aangezien volgende week een parlementaire delegatie van Aruba in Nederland zal verblijven. Het oorspronkelijke plan was om de begroting vóór de verkiezingen te behandelen, maar de omstandigheden maakten dit niet haalbaar.

Na de verkiezingen zal de nieuwe samenstelling van het Parlement bekend worden gemaakt, met beëdiging gepland voor de eerste week van januari 2025. Op dat moment wordt duidelijk wie hun huidige zetels zullen behouden en wie mogelijk ministersposten in het nieuwe kabinet zullen bekleden.

De vergadering op 16 december vormt een belangrijk sluitstuk van de huidige parlementaire periode en zal inzicht geven in de financiële koers voor 2024.

→→

Tweede Nationale Betalingsforum:

Focus op Digitale Fraude en Financiële Inclusie

OP 21 november 2024 organiseerde de Centrale Bank van Aruba (BCA) de tweede conferentie van het Nationale Betalingsforum (FPN), met bijna 90 stakeholders uit de betaalindustrie. Het forum richtte zich op digitale fraude, scams en financiële inclusie, met lokale en internationale experts als keynote speakers en panelleden.

De conferentie, geopend door interim-president van de BCA, Prakash Mungra, had als thema “Payment Matters: Navigating Financial Access and Fraud”. Sra. Miriam Gonzalez, voorzitter van de FPN-commissie, benadrukte de essentiële rol van betalingen in de economie en de toenemende risico’s op fraude.

Belangrijke presentaties waren onder meer door sr. Lawrence Zelvin, hoofd van de Financial Crimes Unit van de Bank of Montreal, over internationale ervaringen met digitale fraude, en sr. Diogo Noguiera Cruz van de Centrale Bank van Brazilië, die het succes van het Braziliaanse betalingssysteem PIX toelichtte.

De conferentie sloot af met een oproep tot samenwerking tussen stakeholders om betalingssystemen te beveiligen en financiële inclusie in Aruba te bevorderen. De volgende FPN-conferentie staat gepland voor november 2025.

BoekStart:

Leesplezier voor Baby’s en Peuters in Papiamento

DE Nationale Bibliotheek van Aruba zet haar succesvolle BoekStart-campagne voort en introduceert dit jaar een boek in het Papiamento: “Nos ta horna un parke di bestia” van kinderboekenauteur Marit Törnqvist, vertaald door bibliothecaris Lilian Semeleer. Dit speciale BoekStart-project wordt mede mogelijk gemaakt door het Nederlands Literair Fonds.

BoekStart stimuleert lezen voor kinderen van 3 maanden tot 2 jaar en bevordert de taalontwikkeling en de band tussen ouder en kind. Bij inschrijving ontvangen ouders een gratis BoekStart-tasje met twee boekjes: een stoffen boekje “Wat doen Pim en Pom?” en het nieuwe Papiamentstalige boek. Leden profiteren bovendien van gratis lidmaatschap en toegang tot een uitgebreide collectie baby- en peuterboeken.

BoekStart, oorspronkelijk uit Nederland, heeft bewezen effectief te zijn in het stimuleren van een leescultuur vanaf jonge leeftijd. Meer informatie en tips zijn te vinden op boekstart.nl of in de BoekStart-app.

Stichting Rancho Leidt Culturele Agenda Guajiro-Arubiano

STICHTING Rancho, onder leiding van voorzitter Clifford Rosa, organiseert in samenwerking met Fundación Compartamos la Felicidad, InspirARTE en Asociación Kojutajirawaa uit La Guajira, Colombia, de Agenda Cultural Guajiro-Arubiano. Dit programma richt zich op literatuur, feminisme en muziek, met als middelpunt Oranjestad.

De eerste conferentie vindt plaats op 11 december om 18:00 uur in de Nationale Bibliotheek van Aruba, getiteld “Feminismos en la obra de Gabo: Mujeres, Poder y Libertad”. De tweede conferentie volgt op 12 december om 18:00 uur in het kantoor van Stichting Rancho, met als thema “Ana Magdalena Bach: Empoderamiento Femenino en la obra de Gabo”. Beide worden geleid door María Isabel Cabarcas Aguilar, een gerespecteerd cultureel leider en prijswinnaar.

De agenda sluit op 14 december af met een muzikale avond op Plasa Rancho. De Estrellas del Barrio brengen traditionele gaita- en aguinaldomuziek ter ere van 200 jaar Oranjestad. Alle evenementen zijn gratis toegankelijk. Iedereen is welkom!

AM:NEWS online

Trending • NL

Nederlandse Economie Groeit in 2025

Maar Stuit op Grenzen

DE Nederlandse economie groeit in 2025 met 1,3 procent, een verbetering ten opzichte van de 0,8 procent dit jaar, aldus ING. Sterke binnenlandse bestedingen en overheidsuitgaven ondersteunen de groei. Toch wordt verdere expansie geremd door structurele problemen zoals een krappe arbeidsmarkt, netcongestie en ruimtegebrek.

Bedrijven kampen met personeelstekorten en een vol stroomnet dat uitbreidingen belemmert. In alle provincies staan ondernemers op wachtlijsten voor stroomaansluitingen. Ook ruimtegebrek voor woningen en bedrijventerreinen beperkt investeringen.

Extern wordt de groei gedrukt door een zwakke Duitse economie en internationale handelsconflicten, waaronder heffingen tussen Europa, China en mogelijk de VS.

Positief is de verwachte loonstijging van 4 tot 4,5 procent door aanhoudend personeelstekort, wat consumentenbestedingen stimuleert. Toch zorgt inflatie, geschat op 3,3 procent, voor hogere kosten door stijgende woonlasten en belastingen. De Nederlandse economie blijft groeien, maar de uitdagingen vragen om structurele oplossingen.

Onderwijsbegroting Nog Zonder Akkoord

Overleg Gaat Door

DE Tweede Kamer heeft de stemmingen over de onderwijsbegroting en andere begrotingen uitgesteld, omdat er nog geen akkoord is bereikt over het terugdraaien van bezuinigingen op onderwijs. De coalitie en oppositiepartijen, waaronder CDA, SGP, ChristenUnie en JA21, blijven in onderhandeling, maar een oplossing vraagt meer tijd.

Het kabinet wilde aanvankelijk 2 miljard euro bezuinigen op onderwijs, maar een voorstel van de oppositiepartijen beoogt dit bedrag met 1,3 miljard euro te verminderen. Om dit te bekostigen, moeten andere begrotingen, zoals zorg en sociale zaken, worden aangesproken. Hoewel er overeenstemming lijkt over het schrappen van de langstudeerboete en minder bezuinigingen op godsdienstonderwijs en onderzoek, stapte D66-leider Rob Jetten uit het overleg vanwege onvoldoende vergaande voorstellen.

Met het ontbreken van een meerderheid in de Eerste Kamer blijft de coalitie afhankelijk van oppositiepartijen. Overleg wordt voortgezet in een poging tot een akkoord te komen.

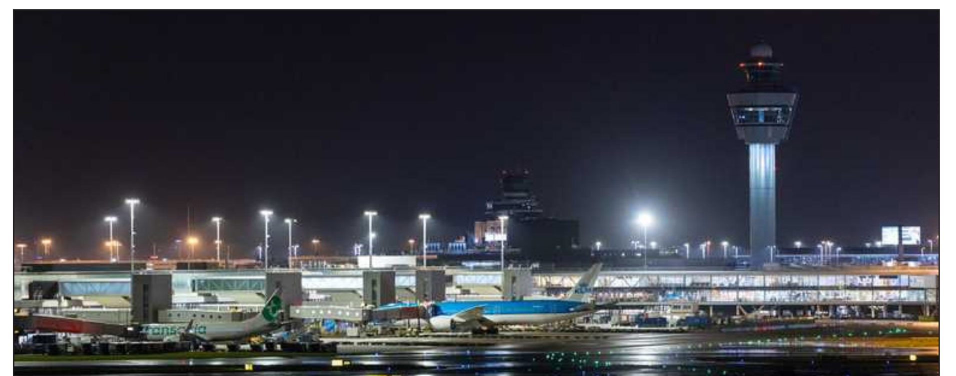
Nederland Bouwt Bijdrage aan UNRWA Geleidelijk Af

NEDERLAND verlaagt de financiële steun aan de VN-hulporganisatie voor Palestijnse vluchtelingen (UNRWA) de komende jaren aanzienlijk. In 2025 ontvangt de organisatie 15 miljoen euro, in plaats van de huidige 19 miljoen euro. Dit bedrag wordt tegen 2029 verder afgebouwd naar 1 miljoen euro per jaar.

De coalitiepartijen PVV, VVD, NSC en BBB bereikten dit besluit in samenwerking met SGP en JA21, wiens steun nodig is om de begroting van minister Reinette Klever (Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp) door de Eerste Kamer te loodsen. Hoewel SGP en JA21 aanvankelijk een drastischer verlaging voorstelden, bleef UNRWA's rol in Gaza en op de Westelijke Jordaanoever doorslaggevend voor een meer geleidelijke afbouw.

UNRWA is essentieel voor humanitaire hulp in de regio, maar staat onder druk door beschuldigingen van betrokkenheid van medewerkers bij aanvallen op Israël. De bespaarde middelen worden herverdeeld naar andere noodhulpprogramma's.

Vertragingen en Annuleringen op Schiphol door Storm Darragh

LUCHTHAVEN Schiphol waarschuwde reizigers voor vertragingen en annuleringen vanwege de harde wind veroorzaakt door storm Darragh.

→→

Zowel donderdagavond als vrijdagochtend zijn er minder vluchten gepland, en reizigers wordt aangeraden hun vluchtstatus te controleren.
Het KNMI heeft voor vrijdagochtend code geel afgegeven vanwege zware windstoten tot ruim 100 kilometer per uur in het noorden en rondom het IJsselmeer. In de loop van vrijdagmiddag neemt de wind in kracht af, maar zaterdagochtend wordt opnieuw storm verwacht, vooral aan de Zeeuwse kust met windkracht 8 tot 9.
De situatie volgt op eerdere stormen zoals Conall, waarbij windkracht 9 officieel werd geregistreerd. Schiphol adviseert reizigers om rekening te houden met mogelijke wijzigingen in het schema en op tijd naar de luchthaven te komen.

Kamer en Kabinet Zoeken Naar Aanpak Bevolkingsgroei

HET kabinet en de Tweede Kamer erkennen dat de groei van de Nederlandse bevolking beter moet worden beheerst, maar concrete plannen ontbreken nog. De discussie volgt op het rapport Gematigde Groei van een staatscommissie, waarin wordt geadviseerd de bevolking in 2050 te beperken tot 19 à 20 miljoen inwoners. Nederland telt momenteel 18 miljoen inwoners, en de bevolking groeide in 2023 met ruim 130.000 mensen, vooral door arbeids-, asiel- en studiemigratie. Partijen zijn eensgezind over de noodzaak van sturing, met name door arbeidsmigratie te reguleren in sectoren zoals de glastuinbouw en distributie. GroenLinks-PvdA toonde zich voor het eerst bereid ook asielmigratie te bespreken. Minister Eddy van Hijum (Sociale Zaken) benadrukte dat sturing pas effectief is met een koppeling aan concreet beleid. Jaarlijkse rapportages over migratie en bevolkingsontwikkeling moeten bijdragen aan gerichte maatregelen.

Incidenten op Kazerne:

Drugsgebruik en Vernielingen Leiden tot Arrestaties

EEN feest op de Luitenant Kolonel Tonnetkazerne in 't Harde is uit de hand gelopen, met openlijk drugsgebruik en vernielingen als gevolg. De marechaussee hield drie militairen aan nadat drugs werden aangetroffen tijdens een controle. Eén militair gebruikte drugs in een gemeenschappelijke ruimte, terwijl twee anderen gripzakjes met vermoedelijk cocaïne bij zich hadden. De mate van schade door de vernielingen is niet bekendgemaakt en wordt onderzocht door de marechaussee in Apeldoorn. Het Openbaar Ministerie bepaalt of er strafrechtelijke vervolging volgt, terwijl defensie de disciplinaire consequenties overweegt. Mogelijke maatregelen zijn schorsing, degradatie of ontslag bij overtreding

van het harddrugsverbod.
Defensie benadrukt dat elk incident met drugsgebruik wordt onderzocht. "Harddrugsgebruik kan leiden tot ontslag," aldus een woordvoerder. Het onderzoek moet uitwijzen of er een verband is tussen het drugsgebruik en de vernielingen.

Kabinet Neemt Maatregelen om Terugvordering van Toeslagen te Verminderen

HET kabinet heeft nieuwe maatregelen aangekondigd om te voorkomen dat mensen in financiële problemen raken door terugvorderingen van toeslagen. Een van de belangrijkste aanpassingen is dat de Dienst Toeslagen vanaf januari automatisch iemands inkomen met 3 procent indexeert bij de jaarwisseling. Dit moet voorkomen dat loonsverhogingen onbedoeld worden vergeten, wat leidt tot te hoge toeslagen en terugbetalingen.
Daarnaast ontvangen personen met een vermogen van 200.000 euro of meer geen voorschotten meer voor zorg-, huur- en kindgebonden toeslag. De toeslag wordt achteraf toegekend als blijkt dat zij er recht op hebben.
Het kabinet onderzoekt ook een proef waarin kinderopvangtoeslag automatisch wordt aangepast als ouders meer uren toeslag aanvragen dan daadwerkelijk gebruikt wordt. Verder wil de Belastingdienst met een 'voorzichtig voorschot' werken, waarbij mensen vooraf minder ontvangen en later een nabetaling krijgen, om grote terugvorderingen te vermijden.

Kamer Blokkeert Extra 3,6 Miljoen voor Sociale Veiligheid bij NPO

DE Tweede Kamer heeft besloten om een eenmalige investering van 3,6 miljoen euro voor de Nederlandse Publieke Omroep (NPO) in te trekken. Het bedrag, bedoeld voor het verbeteren van sociale veiligheid na beschuldigingen van grensoverschrijdend gedrag, werd door minister Eppo Bruins (NSC) voorgesteld.

→→

Een meerderheid van partijen, waaronder PVV, VVD, BBB, JA21 en CU, steunde donderdag een voorstel van BBB-Kamerlid Claudia van Zanten om dit besluit terug te draaien. De Kamer bekritiseerde het gebrek aan voortgang bij de NPO ondanks eerdere aanbevelingen van de commissie Van Rijn. BBB en PVV noemden de extra financiering een "beloning voor slecht beleid." Minister Bruins stelde dat het geld nodig was om meer stappen te zetten richting verbetering, een plan dat al eerder was voorbereid door zijn voorganger.

Daarnaast werden voorstellen aangenomen om de ledencriteria voor publieke omroepen te herzien, zodat de verdeling eerlijker wordt.

Cellentekort Dwingt Tot Vervroegde Vrijlating Criminelen

VANWEGE een nijpend tekort aan gevangeniscapaciteit worden criminelen vanaf deze week drie dagen eerder vrijgelaten. Staatssecretaris Ingrid Coenradie (Justitie en Veiligheid, PVV) noemt de situatie "code zwart" en sluit verdere maatregelen niet uit. Het cellentekort is zo ernstig dat zelfs grootschalige politieacties worden belemmerd door een gebrek aan celruimte.

Hoewel Coenradie sinds haar aantreden in juli diverse maatregelen heeft genomen, waaronder het gebruik van tijdelijke detentiecontainers, blijven de problemen groeien. Nieuwe gevangenissen worden pas over enkele jaren opgeleverd. Alleen gedetineerden met een celstraf korter dan een week of een aansluitende tbs-behandeling worden niet vervroegd vrijgelaten.

De staatssecretaris waarschuwt dat verdere stappen, zoals nóg eerdere vrijlatingen of zelfs kwijtschelding van straffen, op termijn mogelijk zijn. "Dit is een situatie waar ik niet mee kan leven," aldus Coenradie.

Kinderpornoschandaal in TBS-Kliniek Boschoord Breidt Zich Uit

HET kinderpornoschandaal in de forensisch psychiatrische kliniek Boschoord in Drenthe blijkt omvangrijker dan eerder gedacht. Bij een tweede cliënt is strafbaar materiaal aangetroffen, wat wijst op een mogelijk netwerk binnen de kliniek. Dit bevestigt het ministerie van Justitie en Veiligheid. Vorige maand werd bij een andere cliënt ook kinderporno gevonden, waarna grondige controles meer beeldmateriaal aan het licht brachten.

De vondst heeft geleid tot consternatie onder het personeel. Medewerkers beschuldigen het management van gebrek aan transparantie en het proberen te verdoezelen van de affaire. Inmiddels zijn betrokken cliënten geplaatst op een afdeling met zwaardere beveiliging.

De kliniek, waar circa 200 cliënten verblijven, heeft een geschiedenis van incidenten, waaronder onderbezetting en een te hoge werkdruk. Inspecties hebben in het verleden herhaaldelijk tekortkomingen vastgesteld. Het politieonderzoek zal bepalend zijn voor de vervolgstappen in deze zaak.

Meisjes Achterop

Rekenscores Nederlandse Kinderen Dalend

DE rekenvaardigheid van Nederlandse kinderen, vooral meisjes, vertoont een zorgwekkende daling. Volgens een rapport van de Onderwijsinspectie (2023) blijft het behalen van het streefniveau rekenen in het basisonderwijs achter bij de ambities.

Basisvaardigheden zoals rekenen hebben versterking nodig om de ontwikkeling van leerlingen te waarborgen. Uit onderzoek van de Universiteit Twente blijkt dat meisjes niet alleen minder goed presteren in rekenen, maar ook minder zelfvertrouwen hebben in hun rekenvaardigheid. Dit heeft mogelijk een langdurig effect op hun functioneren in de maatschappij en arbeidsmarkt.

De Onderwijsinspectie benadrukt dat gerichte interventies noodzakelijk zijn om deze trend te keren. Rekenen is een essentiële basisvaardigheid voor volwaardige participatie in de samenleving. Scholen en beleidsmakers worden aangespoord om maatregelen te nemen die rekenonderwijs versterken, met extra aandacht voor meisjes.

Rechters Trekken Zich Terug uit Hoger Beroep in Undercoverzaak Lugo

IN de omstreden strafzaak Lugo hebben alle rechters in het hoger beroep besloten zich terug te trekken. Dit volgt op onthullingen over een rechter die eerder als officier van justitie betrokken was bij het onderzoek. De zaak betreft grootschalige cocaïnehandel en corruptie, waarbij een undercoveragent, onder grote druk, zelfmoord pleegde. Dit leidde tot kritiek op de politie en hervormingen van de undercoverafdeling.

Het gerechtshof Den Bosch stuurde aanvankelijk een bericht dat de betrokken rechter zich zou terugtrekken, maar het Hof zou intact blijven. Na publicaties over de "dubbele pet-affaire" besloot het Hof dat alle raadsheren zouden terugtreden, een beslissing die volgens advocaat Daniek Roelofsen cruciaal is voor de geloofwaardigheid van het Hof.

Het hoger beroep, dat woensdag zou plaatsvinden, wordt naar verwachting uitgesteld. De verdediging benadrukt dat een onafhankelijke rechtspraak essentieel is in deze complexe en gevoelige zaak.

Sports • NL

Formule 1 Verliest Zandvoort:

Coureurs Balen van Afscheid Dutch GP

DE aankondiging dat de Dutch Grand Prix na 2026 verdwijnt van de Formule 1-kalender heeft voor veel teleurstelling gezorgd bij coureurs en fans. Iconische circuits zoals Zandvoort kunnen financieel niet opboksen tegen nieuwere locaties, wat volgens coureurs een verlies is voor het historische erfgoed van de sport.

Klassieke Circuits in de Verdrukking
Coureurs benadrukken dat het verdwijnen van Europese circuits zoals Zandvoort, Spa-Francorchamps en eerder al Hockenheim en Magny-Cours, een zorgwekkende trend is. Ferrari-coureur Carlos Sainz sprak zich duidelijk uit: *"De Formule 1 moet haar roots in Europa behouden. Zes tot acht races hier zouden minimaal moeten zijn. We verliezen nu circuits die essentieel zijn voor de geschiedenis van de sport."*

Ook McLaren-coureur Oscar Piastri, geboren in Australië, vindt het verdwijnen van Zandvoort een slechte zaak. Hij benadrukte dat veel coureurs, ongeacht hun afkomst, hun vaardigheden hebben ontwikkeld op Europese banen. *"We moeten voorzichtig zijn dat we niet alle klassieke circuits kwijtraken waar de sport is ontstaan,"* zei hij.

Geld Regeert in de Formule 1
De afgelopen jaren zijn circuits in Miami, Las Vegas, Jeddah en Qatar aan de kalender toegevoegd, dankzij grote financiële investeringen. Deze locaties betalen tientallen miljoenen per jaar voor hun plek, wat traditionele circuits zoals Zandvoort moeilijk kunnen bijbenen. In 2026 komt daar nog een stratencircuit in Madrid bij, en er zijn gesprekken gaande over races in Zuid-Afrika, Zuid-Korea en Thailand.

Zevenvoudig wereldkampioen Lewis Hamilton uitte zijn frustratie: *"Ik begrijp dat de business booming is, maar we moeten het erfgoed van de sport niet vergeten. Zandvoort heeft fantastische fans die echt waarde toevoegen. Tegelijkertijd blijven circuits zonder zulke fans wél op de kalender staan. Dat is teleurstellend."*

Max Verstappen: Trots, Maar Teleurgesteld
Voor Max Verstappen is het verlies van zijn thuisrace een bittere pil. *"Natuurlijk ben ik teleurgesteld, maar ik ben ook trots op wat Zandvoort heeft bereikt. Toen ik in de Formule 1 kwam, dacht ik nooit dat ik daar nog zou racen. Wat ze daar hebben neergezet, met de fans en het feest, is uniek."*

De Dutch Grand Prix keerde in 2021 terug op de kalender en werd direct een van de populairste races, mede dankzij de dominantie van Verstappen. In 2026 neemt Zandvoort afscheid met een speciale editie, inclusief een sprintrace. *"Het wordt een knallend afscheid, daar heb ik veel zin in,"* aldus Verstappen.

De Toekomst van de Formule 1
De verschuivingen op de kalender roepen vragen op over de balans tussen commerciële belangen en de geschiedenis van de sport. Coureurs en fans benadrukken dat Europese circuits essentieel zijn voor het behoud van de ziel van de Formule 1. Hoewel Formule 1-CEO Stefano Domenicali een rotatiesysteem voor Europese circuits heeft gesuggereerd, blijft het onzeker of Zandvoort in de toekomst nog een plek kan bemachtigen.

De discussie over de toekomst van klassieke circuits illustreert de spanningen tussen traditie en modernisering in de Formule 1. Terwijl nieuwe markten worden aangeboord, blijft het de uitdaging om trouw te blijven aan de wortels van de sport.

Bronnen:
- *Reuters: Verstappen Sad but Proud at Dutch GP Departure*
- *TalkSport: Dutch GP Axed from Formula 1 Calendar*
- The Sun: Dutch Grand Prix to Drop Off F1 Calendar

Loting WK voor Clubs:

Europese Topclubs in Spannende Groepen

VOOR het eerst in de geschiedenis reizen 32 teams komende zomer af naar de Verenigde Staten om deel te nemen aan het vernieuwde WK voor clubs. De loting heeft geleid tot enkele spannende matchups, waaronder een confrontatie tussen Manchester City met Nathan Aké en Juventus met Teun Koopmeiners in de groepsfase. Ook opvallend: Pepijn Lijnders' Red Bull Salzburg neemt het op tegen het machtige Real Madrid, terwijl Lionel Messi's Inter Miami het onder meer opneemt tegen FC Porto.

Groepsindeling WK voor Clubs 2025

De acht groepen zien er als volgt uit:

- **Poule A:** Palmeiras, FC Porto, Al-Ahly, Inter Miami
- **Poule B:** Paris Saint-Germain, Atlético Madrid, Botafogo, Seattle Sounders
- **Poule C:** Bayern München, Auckland City, Boca Juniors, Benfica
- **Poule D:** Flamengo, Espérance Tunis, Chelsea, Club León
- **Poule E:** River Plate, Urawa Red Diamonds, Monterrey, Inter
- **Poule F:** Fluminense, Borussia Dortmund, Ulsan HD, Mamelodi Sundowns
- **Poule G:** Manchester City, Wydad Casablanca, Al Ain, Juventus
- **Poule H:** Real Madrid, Al Hilal, Pachuca, Red Bull Salzburg

Europese en Wereldwijde Inbreng

Europa levert twaalf clubs, waaronder de Champions League-winnaars van de afgelopen vier jaar en acht teams op basis van de UEFA-ranking. Zuid-Amerika vaardigt zes clubs af, terwijl Afrika en Azië elk vier deelnemers leveren. Oceanië is vertegenwoordigd met één club, Auckland City.

Waarom geen Nederlandse Club?

Ajax was dicht bij deelname, maar miste net de boot. Europa mag maximaal twee clubs per land afvaardigen, en op basis van de UEFA-ranking eindigde Ajax als dertiende achter Red Bull Salzburg. Hierdoor mist Nederland een plek op het wereldpodium.

Een Nieuw Format

Het WK voor clubs heeft een compleet nieuwe opzet. Waar het voorheen een mini-toernooi was met zeven continentale kampioenen en de kampioen van het gastland, volgt het toernooi nu het format van het WK voor landenteams. Acht groepen van vier clubs strijden om een plek in de knock-outfase, met in totaal 63 wedstrijden. De finale wordt gespeeld op 13 juli 2025 in het MetLife Stadium in East Rutherford, New Jersey.

Locaties en Stadions

Het toernooi vindt plaats in twaalf Amerikaanse steden, waaronder:

- Mercedes-Benz Stadium (Atlanta)
- Rose Bowl Stadium (Los Angeles)
- Hard Rock Stadium (Miami)
- MetLife Stadium (New York)
- Lumen Field (Seattle)

Met deze locaties wordt het WK voor clubs niet alleen een sportief spektakel, maar ook een evenement dat miljoenen fans naar de stadions trekt.

Nieuwe Trofee en Wereldwijde Ambitie

De FIFA presenteerde recent een nieuwe trofee voor het toernooi, een gouden kunstwerk dat de ambitie en inclusiviteit van het vernieuwde format symboliseert. FIFA-president Gianni Infantino noemt het toernooi "baanbrekend" en ziet het als een weerspiegeling van de groei van het mondiale clubvoetbal.

Hoogtepunten van de Groepsfase

De groepsfase belooft een aantal topduels, zoals de strijd tussen Manchester City en Juventus. Daarnaast trekt de poule van Real Madrid extra aandacht vanwege de confrontatie met Red Bull Salzburg, gecoacht door de Nederlandse Pepijn Lijnders. Inter Miami, geleid door Lionel Messi en Luis Suárez, krijgt te maken met uitdagende tegenstanders zoals Palmeiras en FC Porto.

Met 32 teams uit alle werelddelen belooft het WK voor clubs 2025 een spektakel te worden. De nieuwe opzet brengt de beste clubs ter wereld samen, terwijl de Verenigde Staten zich opnieuw profileren als gastheer van een groots sportevenement. Het toernooi biedt niet alleen spannende wedstrijden, maar ook een nieuw hoofdstuk in de geschiedenis van het mondiale clubvoetbal.

Bronnen:

- *FIFA: Loting WK voor Clubs 2025*
- *BBC Sport: Expanded Club World Cup Draw*
- ESPN: Analysis of Club World Cup Groups

Nederlandse Schaatsers Imponeerden in Peking met Viermaal Goud

NEDERLAND heeft een succesvolle World Cup schaatsen in Peking afgesloten met een indrukwekkende oogst van zeventien medailles, waaronder vier gouden plakken.

Op de slotdag triomfeerden de Nederlandse mannen en vrouwen op zowel de teamsprint als de massastart. Suzanne Schulting en Jenning de Boo voegden elk een zilveren medaille toe op de 500 meter. Hier is een overzicht van de belangrijkste prestaties.

Teamsprint: Dubbel Goud voor Nederland

Bij de teamsprint lieten de Nederlandse mannen zien waarom ze tot de besten behoren. Stefan Westenbroek, Jenning de Boo en Tim Prins snelden naar een tijd van 1.18,35, waarmee ze het zilver van de Amerikanen en het brons van China achter zich lieten. Bij de vrouwen waren Michelle de Jong, Suzanne Schulting en Angel Daleman onge-naakbaar met een tijd van 1.26,35. Polen en de Verenigde Staten maakten het podium compleet.

Schulting, die normaal uitblinkt in shorttrack, reageerde enthousiast: *"We hebben nooit samen getraind, maar het ging fantastisch. We reden echt goed in elkaars slag."*

Massastart: Hoolwerf en Groenewoud Onverslaanbaar

De massastart leverde dubbel goud op. Bij de mannen was Bart Hoolwerf de snelste, al duurde het even voordat de jury zijn overwinning bevestigde na een fotofinish met Bart Swings uit België. Bij de vrouwen reed Marijke Groenewoud soeverein naar de winst door weg te rijden van de groep. Canadese concurrenten Ivanie Blondin en Valeri Maltais pakten respectievelijk zilver en brons. Groenewoud, die eerder in Nagano ook al goud pakte, liet zien waarom ze momenteel de beste is op dit onderdeel.

500 Meter: Schulting en De Boo Verrassen

Suzanne Schulting, bekend van haar shorttracksuccessen, haalde verrassend zilver op de 500 meter met een tijd van 37,88. Ze moest alleen de Poolse Kaja Ziomek-Nogal voor zich dulden.

Dit zilver is extra bijzonder, aangezien het haar eerste medaille is op een World Cup langebaan. Bij de mannen moest Jenning de Boo in een spannend duel Jordan Stolz laten voorgaan. De Amerikaan bleef ongeslagen op de 500 meter dit seizoen, maar De Boo zat hem met slechts 0,08 seconde verschil dicht op de hielen.

Andere Nederlanders wisten op de 500 meter niet te imponeren. Bij de mannen eindigden Merijn Scheperkamp en Stefan Westenbroek respectievelijk als negende en tiende, terwijl Dione Voskamp bij de vrouwen niet verder kwam dan een teleurstellende achtste plek.

Succesvol Weekend met Een Bittersweet Afmelding

In totaal haalde Nederland vier gouden medailles, aangevuld met meerdere zilveren en bronzen plakken. Grote namen zoals Jutta Leerdam misten echter hun topvorm. Leerdam meldde zich af voor de tweede 500 meter en reisde eerder terug naar Nederland. Ze noemde haar prestaties wisselvallig: *"Ik blijf werken aan mijn lichaam, maar het is frustrerend dat ik niet altijd mijn potentieel kan laten zien."*

Nederland Houdt Dominantie Vast

De resultaten van de Nederlandse schaatsers in Peking benadrukken hun voortdurende dominantie in de schaatssport. Met prestaties van jonge talenten zoals Angel Daleman en gevestigde namen zoals Groenewoud en Hoolwerf, lijkt Nederland ook in de komende jaren een toonaangevende rol te blijven spelen op het ijs.

Bronnen:
- NOS: Nederlandse schaatsers domineren World Cup in Peking
- ISU: Uitslagen World Cup Peking
- Telegraaf: Vier keer goud voor TeamNL in Peking

Now Playing

Wicked

Misunderstood because of her green skin, a young woman named Elphaba forges an unlikely but profound friendship with Glinda, a student with an unflinching desire for popularity. Following an encounter with the Wizard of Oz, their relationship soon reaches a crossroad as their lives begin to take very different paths.

Werewolves

Two scientists try to stop a mutation that turns people into werewolves after being touched by a super-moon the year before.

Moana 2

Moana journeys to the far seas of Oceania after receiving an unexpected call from her wayfinding ancestors.

Pushpa 2

The clash is on as Pushpa and Bhanwar Singh continue their rivalry in this epic conclusion to the two-parted action drama.

For Showtimes and Online Ticketing: www.caribbeancinemas.com

RECETA DI DIA

Honey Garlic Ribs

HONEY Garlic Ribs ta un opcion iresistibel p'esunnan cu ta disfruta di e sabornan dushi y salo den un harmonia perfecto.

E receta aki ta combina e ternura di ribs cu un saus briyante y pegahoso cu lo haci tur hende pidi un di dos plato. Ideal pa cena familiar of reunion special, e ribsnan aki lo t'e centro di atencion riba bo mesa.

Ingrediente:
1,5 kilo di ribs di porco, separa den porcion individual
1/3 cup di honing
¼ cupr di saus di soya
4 djente di conoflok, corta chikito
1 cuchara di azeta di sesamo
1 telep di ginger fresco, raspa (opcional)
1 telep di binager di aros of binager blanco
Salo y pepper na gusto
Siboyin corta y simia di sesamo pa decora (opcional)

Instruccion:
1. Prepara e ribsnan: Sasona e ribsna cu salo y pepper. Den un wea grandi, herbe e ribsnan den awa cu un tiki salo dura te 20-25 minuut pa nan bira moli. Pone nan un banda y scorie bon.

2. Traha e saus: Den un comchi, mescla e honing, saus di soya, garlic corta chikito, azeta di sesamo, ginger raspa y e binager.

3. Cushina e ribs: Prekeinta e forno na 180°C (350 °F). Pone e ribsnan den un teblachi pa horna fura cu papel aluminium. Hunta generosamente e saus riba e ribsnan y horna durante 20 minuut.

4. Caramelisa: Subi e temperatura di forno na 200 °C (400 °F) y hasa e ribsnan durante 5-10 minuut adicional of te ora nan ta bruin y caramelisa.

5. Sirbi: Decora cu siboyin corta y simia di sesamo si bo ta desea.

Disfruta e dushi ribsnan aki cu un garnish di aros, batata machica of salada fresco.

Fortaleza pa Famia

Cristo Hesus t'esun cu por saca hende for di scuridad

PASOBRA E a libra nos di e poder di scuridad y a traslada nos p'e reino di Su Yiu stima, den kende nos tin redencion e pordon pa picanan (Colosensenan 1:13).

Cuanto hende ta den scuridad y no ta ripara esey, cuanto kier permanece den scuridad, cuanto a custumbra den scuridad y ta rabia ora nan tende cu nan tin cu sali for di scuridad. Cuanto hende bon studia no ta cana den scuridad, cuanto hende cu e pueblo ta depende riba dje pa tuma bon decision ta cana keto bay den scuridad.

Kico ta nifica cana den scuridad?
Awel cada ken cu no a entrega su bida na Cristo Hesus y ta biba un bida cu no ta agrada Dios, ta den scuridad.

Pero tambe esnan cu conoce e Berdad y tene ainda ta mantene lasonan estrecho cu e mundo di scuridad ta den scuridad.

Scuridad tambe ta nifica ora nos comportacion y vocabulario ta bay completamente contra boluntad di Dios.

Odio, Rabia, Amargura, Orguyo, Inmoralidad, tur esaki ta sintoma di scuridad, hacimento di redo, venganza, falta di pordon, hipocresia, scondemento di maldad, corupcion, amistad cu bruheria, santeria, participacion den cosnan oculto.

Ta dificil pa nos ta odia nos ruman y bisa cu nos ta cana den luz, pasobra caminda tin odio, ta nifica falta di luz di Dios den nos curason, Si tur dia nos ta lanta ta pleita pa mesun cos, esey ta nifica presencia di scuridad.

Si un hende a haci bon, pero otro persona ta coy e bondad ey y uz'e contra e persona, e ora ey nos ta ripara cu tin presencia di scuridad.

Manipulacion y ora hende ta busca su propio interes so y no ta wak pa otronan, ta demostra un mente den scuridad.

Pasobra Dios, Kende a bisa: Luz lo resplandece for di scuridad, te Esun cu a resplandece den nos curason, pa dun'e luz di e conocemento di e Gloria di Dios den cara di Cristo (2 Corintionan 4:6).

P'esey no permiti pica reina den boso curpa mortal, asina

cu boso mester obedece su pasionnan y no sigui presenta boso curpa pa pica, como instrumentnan di inhusticia.
Ma presenta boso mes na Dios como esnan bibo for di e mortonan y boso miembronan como instrument di husticia pa Dios (Romanonan 6:12-13).

Tur locual ta perversidad den bistimento, ta nifica presencia di scuridad den bida di hende, no ta importa si bo bisti ta bunita of bo curpa ta bunita, asina bo ofrece bo mes na perversidad, bo ta den scuridad.

Si un hende ta troce e berdad di Dios y ta laga diabel gañe cu e no ta locual Dios a crea e p'e ta, e ta den scuridad profundo, pasobra e a cambia e berdad pa mentira cu tur e consecuencia cu Dios ta adverti di dje (Romanonan 1: 18-32).

Nos sa cu nos a pasa di morto pa bida, pasobra nos ta stima e rumannan. Esun cu no ta stima ta permanece den morto. Ken cu ta odia su ruman, ta un matado, y boso sa cu, ningun matado, no tin bida eterna ta permanece den dje (1 Juan 3:15).

Luz cu scuridad no tin comunion cu otro, pasobra Dios ta luz y den dj'E no tin nada, nada di scuridad. Si nos bisa nos ta cana den luz y te ainda nos ta odia, papia malo, saca mentira, contra nos ruman, nos ta den scuridad ainda.

P'esey Dios ta adverti nos pa no uni nos mes den yugo desigual den ningun forma, pasobra lus cu scuridad, no por uni.

Sinceramente, Pastoor Marcel Balootje

Santo di Dia

Un faro di fe y curashi den iglesia

Awe ta dia di San Ambrosio

DIA 7 di december, Iglesia ta honra San Ambrosio, un figura monumental di cristianismo den siglo IV. Su bida, marca pa entrega, erudicion y un liderazgo firme, a laga un marca profundo den e historia di Iglesia y den spiritualidad cristian.

Un yamada inespera na episcopado

Naci cerca di aña 340 na Treveris, den Imperio Romano, Ambrioso a cuminsa cu su carera como gobernador di e region di Milan, destacando pa su integridad y habilidad administartivo. Su transicion n'e servicio religioso tabata asina inespera como tambe notabel: durante un tumulto p'e eleccion di e obispo di Milan nobo, su mediacion, yena di paz y sabiduria, a haci cu e pueblo a aclam'e como su obispo nobo, a pesar cu ainda e no a batisa.

Den solamente un siman, Ambrosio a ricibi e bautismo, ordenacion sacerdotal y episcopado. E cambio radical aki a marca e comienso di un trayectorio excepcional na servicio di e fe cristian.

Defensor di fe y husticia

Como obispo, San Ambrosio a enfrenta reto compleho, specialmente den e lucha contra di arrianismo, un herehia cu tabata nenga e divinidad di Cristo y cu a conta cu e respaldo di e poderoso lidernan politico. Ambrosio a destaca pa su curashi y habilidad pa argumenta, a defende e doctrina cristian cu elocuencia y firmesa.

Un di e momentonan mas iconico di su ministerio tabata su enfrentamento cu emperador Teodosio I. Despues di un masacre ordena p'e emperador na Tesalonica, Ambrosio a nenga e entrada na iglesia te cu el a mustra arepentimento berdadero. E acto aki, di gran curashi, a sint base di e autonomia di Iglesia contra e poder politico y a reforsa e primacia di moral cristian riba e autoridad terenal.

Escritor y Pastoor di alma

Ambrosio tambe tabata un prolifico escritor, lagando un legado di himno, tratado teologico y carta cu tabata fuente di inspiracion durante e siglonan. Entre su obranan mas

destaca tin e desaroyo di e canto Ambrosiano, un estilo liturgico cu a transforma musica sagrado di su tempo y p'e tradicion eclesial sigui dura.

Su influencia no a limita n'e palabranan skirbi; su ehempel personal a transforma bida. Un di su mayor logronan spiritual tabata guia e conversion di San Agustin, kende mas despues lo a converti den otro gigante di e teologia cristian.

Un modelo pa tur

San Ambrosio no solamente ta patrono di Milan y di e obisponan, sino tambe un modelo pa concretisa na fabor di husticia, berdad y e bon comun. Su legado ta trascende su tempo, inspirando nos pa enfrenta cu curashi e retonan di nos fe y pa defend'e cu integridad.

E celebracion di su festividad di dia 7 di december ta invita nos pa reflexiona riba e impacto di nos accionnan y palabra den e mundo cu ta rondona nos, nos ta recorda cu, como San Ambrosio, nos tur ta yama pa ta faro di luz y speransa den nos sociedad.

"Señor Ta Mi Wardador, Mi'n Tin Falta Di Nada
Den Cunucu Di Yerba Berde
E Ta Ponemi Sosega.
E Ta Hibami Na Awa Trankil,
Pa Mi Bolbe Haña Forsa".
Salmo: 23

Cu dolor na nos curason,
Nos ta participa fayecimiento di:

Edward Alberto Perez Molina

Mihor Conoci Como "Piti", "Rikiti"
*05-08-1968 - †01-12-2024

Na nomber di:
Su Mayornan:
Maria De Jesus Mimie-Molina Y Esposo Celcius Mimie
Carlos Bienvenido Perez , Esposa Y Yiunan Na Santo Domingo.

Su Esposa:
Sra Lisselot Perez-Molina

Su Yiunan Stima:
Randalish Perez Molina, Esposo Y Yiunan
Edward A. Jr Perez Molina, Esposa Y Yiunan Na Hulanda
Lisbeth Perez Molina
Mario Alberto Altamiranda , Esposa Y Yiunan

Mane Su Yiu:
Genesis Lopez

Nietos Y Nietanan:
Randyson, Randrick, Rysionne Perez Molina
Ed-Nei'shaly Perez Molina
Joanie, Ju-Randrick, Debora, Elizabeth, Israel Perez Molina
Yenaira Altamiranda, Ceily Altamiranda

Ruman;
Ingris Molina Y Yiunan Na Aruba

Su Tanta Stima:
Martha Molina (Tana) Y Yiunan

Su Primahermana:
Yeuris Perez Molina

Tanta Y Omonan Na Rep. Dom.

Stima Mane Tanta Y Omo:
Ronald Y Sandra Mimie

Su Suegro: Jacobo Ramos

Su Fiel Amiganan Di Cas:
Jenny Y Paola Y Famia.

Demas Famia Na: Rep. Dom, Aruba Merca Y Hulanda.
Perez-Molina, Mimie, Ramos, Jacopucci, Altamiranda, Reyez-Olivo, Perez-Cuevas, Lopez.

Tur su amistades y coleganan di trabou di chs, ex coleganan di valero.

Disculpa nos si den nos tristesa nos por a lubida algun famia, amistad of conocirnan.

Oportunidad pa condolencia: **dialuna 9 december 2024** di 7'or pa 9'or na pray funeral home.
Ta invita pa acto di entiero cu lo tuma lugar **diamars 10 december 2024** di 2'or pa 4'or,
Despues lo sali pa santana centraal na sabana basora.

Despues di entiero no ta ricibi bishita na cas.

"Señor ta mi wardador, mi'n tin falta di nada
Den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega.
E ta hibami na awa trankil,
Pa mi bolbe haña forsa".
Salmo: 23

A fayese inesperadamente

Sr. Jose Rudolf Ridderstap

Mihor conoci como Papi, Pompi
*29 oktober 1956 †28 november 2024

Compañera di bida Alida Becker y Famia

Su yiunan:
Arjen Ridderstap y yiu nan
Jalia Linssen-Ridderstap, Famia y yui Azaylia Linssen
Jilliano Ridderstap
Arshina Ridderstap y yiu nan
Queena Sluis
Keyshawn de Lain
Quyvonn Sluis

Su rumannan:
Sra. Vda. Ludwina Vasquez-Ridderstap
Sra. Vda. Angeline Gomez-Ridderstap
Srta. Rosalina Ridderstap
Sra. Vda. Sandra Zievinger-Ridderstap
Sra. Maria y Alberto Ridderstap-Ridderstap
Sra. Myrna Ridderstap y Nector Alicea
Sr. Gregorio (Buchi) y Laida Ridderstap-Donata
Sra. Emely Ridderstap

Ex-casa y mama di su yiunan: Clarita Lopez

Subrino y subrinanan:
Irving y Kimberly Gomez y yiu nan
Junior y Alexandra Vasquez y yiu nan
Casandra y Rutsel Orman y yiu
Federico Zievinger
Merrylene Maduro y Edward Croes y yiu
Josue Dodd
Richinelle Scoop y Joana Maya
Rishele van Waveren
Jo-Emil Alicea y Karen Sanchez yiu nan
Shaman Ridderstap
Johanthan Alicea y Arnella Rasmijn y yiu nan
Pierre-Antoine Ridderstap

Primo y primanan, Madrina y padrinonan, Comernan, Bisiñanan

Compernan:
Aquiles Sevinger
Ale Maduro

Amigonan:
Nino Brete
Fan Fan Aparicio
Joon Scharbaay

Demas amigo y conocirnan

Ex-swa: Danny Scoop
Ex-coleganan: di Astec y UPA

Famia:
Ridderstap, Sevinger, Vasquez, Gomez, Zievinger, Ridderstap, Alicea, Donata, Orman, Maduro, Croes, Dodd, Scoop, Maya, Lopez, Dirksz, Quandt, Reyes, Tromp, Vingal, Hek, de Windt, Colina, Dania, Chirino, Swaen, Wever y demas Famia

Nos disculpa si den nos tristeza nos por a lubida algun famia y conocirnan

Ta invita pa asisti na e acto di entiero cual lo tuma lugar **dialuna 9 di December 2024**
Defunto lo ta reposa di 2:00pm pa 4:00pm den Pro-Cathedral San Francisco de Asis
Y despues lo sali pa Santa Catholico na Playa

Mi Dios, Mi Señor, Mi Salbador
Cu Bo amor infinito tenemi den Bo braza
Ya no tin scuridad
Unicamente Bo Luz briyando

Conforme cu boluntad di Dios, Nos ta anuncia fayecimento di:

Juan Dominico Leest

*4 aug.1954 †27 nov.2024

Na nomber di su:
Tata:
† Pablo Vicente Leest

Mama:
† Antonia Rosa Tromp

Mescos cu un tata:
Dominico "Booshi" Gomez

Mescos cu un yiu:
Jenneling "Neny" Laclé

Rumannan:
Simplicia, † Augustino Gomes Leest y famia
Beatrix, † Max Wolff Leest y famia
Joannes, Terry Leest y famia na Hulanda
Jossy, Thea Leest Wolff y famia
Jacinta,† Purcy Putto Leest y famia na Hulanda
Dede, Gonny Leest Terink y famia na Hulanda
† Tito Leest

Su tanta:
Johana Paesch y famia

†Tanta y †Omo nan, subrina y sobrino nan, prima y primo nan

Amiga y Amigo nan, Amiga di bus #201 Vanessa y conocirnan

Y demas famia:
Leest, Gomes, Wolff, Putto, Terink, Abrahamsz, Geerman, Kock, Rombley, Matthews, Kempe y Oude Nijhuis.

Nos disculpa si den nos tristeza nos por a lubida algun famia y conocirnan.

Acto di despedida lo tuma lugar **Diasabra 07 di December 2024** di 9 or pa 11or di mainta na Aurora Funeral Home. Cremashon lo tuma lugar den seno familiar.

Ki alegria, ora nan a bisa mi:
"Ban cas di Señor!"
I awor, ata mi aki para na bo porta Señor.
Salmo 122

Cu dolor na nos curason, nos ta participa fayecimento:

Sr. Emerenciano Clemente Theysen

Cariñosamente yama "Emmy"
*23-01-1941 - †03-12-2024

Acto di despedida lo wordo anuncia despues

"Dios ta amor… y amor ta Dios, maske mi no ta na e mundo aki, tur dia lo mi ta banda di boso Curazon, mi por stens di loke Señor ta hasi". - Salmo 33

Cu dolor na nos curason, nos ta participa fayecimento di nos ser stima:

Sra. Augustina Bibiana Quandus-Quandus

Cariñosamente yama "Ibia"
*23-02-1968 - †29-11-2024

Na nomber di su:
Esposo stima: Errol Quandus

Yiunan stima: Joanne Quandus
Jeandré Quandus

Mascotanan stima: Myers y Princesa

Rumanan: Maria (Marieta) Quandus
Vda. sra. Albertina (Tina) Geerman-Quandus
†Reina Juliana Quandus
†Albert Albertico (Tico) y Ludwinus (Tintina) Quandus-Farro

Sobrino(a)nan: Jair Cathalina y famia, Sharella Cathalina, Juan G. Jr. y Monica Carrasquero-Maduro, Patricia Carrasquero, Gilberto Carrasquero, Jessica y Evaristo Kock-Quandus y famia, Alvaro (Aito) Quandus y Janeth Colina y famia

Iha: Junaida Kock

Cuña: Elvia Quandus y George Forbes

Comer y comper: Wendy Koolman y Randolph Arends

Mescos ruman: Janine Rasmijn
Suzette y Otti Ras-Croes

Mescos sobrino(a):
Janiray Loefstop y Raymond Loefstop
Suyenne Ras, Ricky Ras y Endrick Ras

Amiga(o)nan stima: Edsseline y Ronald Figaroa
Sra. Martina Figaroa

Amigo(a)nan:
Strinda y Eileen Rasmijn, Grace Angela, Izaira Vrolijk, Arminda (Vivi) Franken-Ruiz y famia, Elvis Croes, Renwick Heronimo, Lupita Gil, Suzy Wolff, Edith Franken, Shamila Martinus, Mayra Quandus, Suzette (Setty) Vrolijk, Anna Tromp, Geraldine Trimon, Romy Silvania, Pilar Carolina y Hendrik Figaroa.

Museo Arqueologico Nacional Aruba/ MANA:
Coleganan stima: Pancho y Mijok Geerman-Choy, Suzy y Andre Kelly-Boekhoudt, Marguerita y Efraim Suurendonk-Wever, Karin y Hans Drost-Hijmering, Ludmilla Kelly, Maria Rosa, Raymundo Dijkhoff, Harold Kelly, Norwin Maria, Mario Browne, Filomena Semeleer.

Ex-coleganan stima:
Arminda (Vivi) Franken-Ruiz, Angel Wernet, Fransisco Croes, Hiram Angela, Maria Giel,Irais Sankantsing-Navas, Joseline Kock, Renwick Heronimo, Hannah Lee.

Security:
Cristobal Lopez, Roberto Angela, Roland Angela, Johannes (Yuchi) Vrost, meneer Medina y meneer Kelly.

Tanta y omonan, primo y primanan, famia na Aruba, Colombia y Hulanda, amistades, bisinja- y conocirnan.

Demas famia:
Quandus, Tromp, Kelly, Geerman, Farro, Cathalina, Carrasquero, Maduro, Kock, Stegink, Colina, Ridderstaat, Gomez, Berghok, Henricus, Koolman, Semeleer, Albertsz, Andrews, Arrindell, v/d Biezen, Burke, Carolina, Cid, Chehin, Croes, Donker, Eckmeyer, Esser, Figaroa, Flanegin, Forbes, Giel, Hoftijzer, Jacobs, Jones, La Rosa, Leest, Martina, Orman, Paesch, Pak, Petrochi, Rasmijn, Ridderstap, Vrolijk y Werleman.

Disculpa nos si den nos tristesa nos por a lubida algun famia, amistad of conocir.

Oportunidad pa condolencia:
Diahuebs 05 december 2024 di 7:00 pm pa 9:00 pm na Royal Funeral Home.

Ta invita pa asisti na e acto di despedida cual lo tuma lugar **diasabra 07 december 2024** na Royal Funeral Home di 2:00 pm pa 4:00 pm, sigui pa e acto di cremacion cu lo tuma lugar den seno familiar.

Enbes di flor of krans lo nos aprecia un donacion na Edmund Harms Foundation, lo tin un box disponible pa e bunita gesto aki.

Alavez ta pidi pa bin bisti na color alegre pa honra Ibia su memoria dor cu semper e la gusta bisti colorido.

Nos disculpa cu despues di respons nos no por ricibi bishita di condolencia na cas.

"Tur cos aki na mundo tin su ora y su tempo,Ora pa nace y ora pa muri, ora pa yora y ora pa hari, Ora pa keda keto y ora pa papia, ora pa stima y ora pa odia, Ora pa guerra y ora pa paz". - Predicador 3:1-2-4-7-8

Nos ta anuncia fayecimento di:

Ygnacio Figuereo Cuevas

Mihor conoci como:"Burundanga"
*24-08-1939 - †26-11-2024

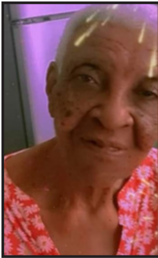
Famia kier a invita pa e acto di despedida lo tuma lugar **Diasabra 07 di December 2024** di 2or pa 4or di atardi na Aurora Funeral Home.

Cremashon lo tuma lugar den seno familiar.

"Señor ta mi wardador, mi'n tin falta di nada; Den cunucu di yerbe berde, E ta pone mi sosega. E ta hibami na awa trankil, pa mi bolbe haña forsa." Salmo 23:1,2,3

yen di dolor y tristeza, pero conforme cu boluntad di Dios, nos kier a anuncia cu a bai sosega den brasa di señor nos querida Mama, Wela, Ruman, Tanta

Sra. Bernadina de Lina Vorst

cariñosamente jama: "Dina"
*20 Mei 1940 - †2 December 2024

Na nomber di su:
Yiunan:
Carmen Jones-Gumbs & Ernesto Jones
Carlos Gumbs & Corina Brouwn
Hubert Violinus

Nieta:
Etienne Jones & Franschesca
Joewayne & Julie
Johnatan Gumbs
Jason Jones

Rumannan:
Esteban Vorst & Famia
Vicente Vorst
Martinus "Chu" Vorst

Sobrino y Sobrinanan, primo y primanan mucho hopi pa menciona
Comer y Compernan, ihanan

Demas famia na Aruba: Vorst, Gumbs, Vos, Jones, Monte, Haynes, Nicolaas, Novels, Vriend, Arrindell, Simmons, nedd, Pourier, Brown, Yanez, Tromp, Ng, Alders, Geerman, Thode, Kock, St. Jago, Toppenberg, Lopez Pinedo, Alves, Thorould Dunlock, Almonte, Cena, Franca, Quant, Vrolijk, Cornelia, Stamper, Thomas, Pom, Dupersoy, Douglas, Sanchez, Tavarez, Bryson, Maduro, Ashby, Didder, Wieske, Ferrin, Briceno, Dielingen, Every.

Famia na Korsow: Zita Jesus Leito, Ludson Rosina, Jansen

Ta invita pa acto di entiero cual lo tuma lugar na Misa St Theresita na Sanicolaas, **Diamars 10 December 2024** di 2or pa 4or di atardi.

Condolencia lo tuma lugar **Dialuna 9 di December 2024** na Olive Tree Sanicolaas di 6pm pa 9pm.

Ta pidi pa bin bisti na color alegre (roos) ja cu Dina tabata un persona semper alegre y a goza di bida. Asina nos lo recorde semper.

Disculpa si den nos tristesa nos por a lubida di menciona un of otro famia y of conocirnan.

Nos disculpa pero despues di entiero nos no por ricibi bishita di condolencia na cas.

"Señor ta mi wardador, mi'n tin falta di nada Den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega. E ta hibami na awa trankil, Pa mi bolbe haña forsa". - Salmo: 23

Cu dolor na nos curason,
Nos ta participa fayecimento di:

Johnny Kock

*28-11-1954 - †01-12-2024

Acto di entiero lo wordo anuncia despues.

"Señor ta mi wardador, mi'n tin falta di nada Den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega. E ta hibami na awa trankil, Pa mi bolbe haña forsa". - Salmo: 23

A laga nos cu Fé den Señor:

Elsa Elvira Boot-Kock

Mihor conoci como :"Elvira of Chivira"
Casa di Pieter Boot
*19-10-1947 Aruba - †30-11-2024 Colombia

Acto di entiero lo wordo anuncia despues

"Señor ta mi wardador, mi'n tin falta di nada Den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega. E ta hibami na awa trankil, Pa mi bolbe haña forsa". - Salmo: 23

Cu inmenso tristeza na nos curazon pero conforme cu boluntad di Dios.
Nos ta anuncia fayecimento inespera di nos papa, welo, bisawelo, ruman:

Efraïm Maduro

*17-06-1939 - †05-12-2024

Acto di entiero lo wordo anuncia despues.

"Señor ta mi Wardador, mi'n tin falta di nada; Den kunuku di yerba berde, E ta pone mi sosega.
E ta hiba mi na awa trankil, pa mi bolbe haña forsa. E ta guiami den caminda drechi fiel na su nomber." Salmo 23

Cu hopi tristeza na nos curason , pero conforme cu boluntad di Dios, nos ta anunsia fayesimento di:

Simon Gonzalez

Miho conoci como " Monchi".
*28-12-1933-†2-12-2024

Acto di entiero lo tuma lugar **dialuna 9 di December 2024** pa 2'or pa 4'or di atardi na Misa Santa Filomena na Paradera y despues lo sali pa santana na Catolico na Paradera.

Nos ta lamenta cu despues di Entiero lo no ricibi bishita di condolencia na cas.

Scan nos QR code y bira abonado di AWEMainta

Completamente GRATIS

1: Usando bo camera di telefon, scan nos QR code na banda.

2. Bay riba "Show Options", "Open in browser".

3. Yena e formulario.

Haya AWEMainta tur dia den bo inbox!

www.awemainta.com

www.facebook.com/AWEMainta

5880022

noticia@awemainta.com
aviso@awemainta.com